

SKRIVELSE

2025-04-14

Ärendenummer: NV-25-016176

Lägesbeskrivning för Klimatklivet

Samlad redovisning för anslag 1:16 Klimatinvesteringar i enlighet
med uppdrag i Naturvårdsverkets regleringsbrev

SAMMANFATTNING	4
1 INLEDNING	8
1.1 KLIMATKLIVET GER INVESTERINGAR SOM VISAR VÄGEN	8
1.2 ÖKAD SAMHÄLLSEKONOMISK EFFEKT	9
2 INVESTERINGAR OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT	11
2.1 BEVILJADE ÅTGÄRDER	12
2.2 AVSLAGNA ÅTGÄRDER	13
2.3 BEVILJAT INVESTERINGSSTÖD	14
2.4 RESULTAT PER LÄN	15
2.5 RESULTAT PER ORGANISATIONSTYP	18
3 UTSLÄPPSMINSKNING OCH KLIMATEFFEKTER	20
3.1 FÖRVÄNTAD UTSLÄPPSMINSKNING I BEVILJADE ÅTGÄRDER	20
3.2 ADDITIONELLA EFFEKTER PÅ UTSLÄPPEN AV VÄXTHUSGASER	21
3.3 UTSLÄPPSMINSKNING UR LIVSCYKELPERSPEKTIV	23
3.4 UTSLÄPPSMINSKNING INOM OCH UTOM SVERIGES GRÄNSER	23
3.5 FÖRDJUPNING I KLIMATEFFEKTERNA AV ÅTGÄRDER INOM KLIMATKLIVET	24
4 RESULTAT FÖR OLIKA ÅTGÄRDSKATEGORIER	26
4.1 LADDINFRASTRUKTUR	26
Publik laddinfrastruktur	27
Laddstationer för tunga fordon	31
Laddstationer för boende och anställda (Ladda bilen)	31
Särskild satsning för utbyggnad av laddinfrastruktur	32
Regeringsuppdrag om främjande av icke-publik laddinfrastruktur	32
4.2 AVFALL OCH CIRKULARITET	33
4.3 ENERGIEFFEKTIVISERING	33
4.4 ENERGIKONVERTERING	34
4.5 FORDON	34
4.6 INFRASTRUKTUR	35
4.7 PRODUKTION AV BIOGAS	35
4.8 MINSKADE GASUTSLÄPP	36
4.9 TRANSPORT	36
4.10 ÅTGÄRDSKATEGORI ÖVRIGT	37
4.11 ÅTGÄRDSOMRÅDEN JORDBRUK OCH VÄTGAS	37
Jordbruk	37
Vätgas	38
5 SAMHÄLLSEKONOMISKA EFFEKTER AV KLIMATKLIVET	40
5.1 UPPFÖLJNING AV ÅTGÄRDER	40
5.2 UTVÄRDERING AV KLIMATKLIVET	40
5.3 SYSSELSÄTTNINGSEFFEKTER	41
5.4 SAMVERKAN MED ANDRA MYNDIGHETER FÖR EFFEKTIVARE HANTERING AV KLIMATKLIVET	41
5.5 LÄNSSTYRELSESNAS ARBETE MED KLIMATKLIVET	42
REFERENSLISTA	43
BILAGA 1 - LÄNSSTYRELSESNAS ARBETE MED KLIMATKLIVET	44
BESLUT	44
BESKRIVNING AV ÄRENDET	44
SAMMANSTÄLLNING AV LÄNSSTYRELSESNAS REDOVISNINGAR	44
UTVECKLINGSBEHOV SOM SEX ELLER FLER LÄNSSTYRELSESNAS LYFTER	46
OSÄKERT BUDGETLÄGE	46
ÖKAD MÖJLIGHET FÖR STÖD TILL ENERGIEFFEKTIVISERING	46

ANBUDEFÖRFARANDE LADDINFRASTRUKTUR	47
PRIORITERING AV FÖRSÖRJNINGSTRYGGHET	48
UTVECKLINGSBEHOV SOM TRE LÄNSSTYRELSER LYFTER	48
HANDLÄGGNINGSTID PÅ NATURVÅRDSVERKET	48
PRIORITERING GENOM SÄNKT KLIMATNYTTOKVOT	49
ARBETSSÄTT VID RÅDGIVNING OCH HANDLÄGGNING	49
TYDLIGGÖRA KLIMATKLIVET GENTEMOT ANGRÄNSANDE STÖD	49
UTVECKLINGSBEHOV SOM TVÅ LÄNSSTYRELSER LYFTER	50
CIRKULARITET OCH RESURSHUSHÅLLNING	50
UTVECKLINGSBEHOV SOM EN LÄNSSTYRELSE LYFTER	50
STÖD TILL LADDINFRASTRUKTUR BÖR FÖLJAS UPP	50
ÖKAD NÄRVARO FRÅN NATURVÅRDSVERKET I LÄNET	50
ENKLARE ÅTGÄRDER, ENKLARE ANSÖKAN?	51
STÖD TILL TESTER OCH KAMPANJER	51
EXPORTENS KLIMATNYTTA	51
SAMORDNING MED SVERIGES STRATEGISKA PLAN FÖR DEN GEMENSAMMA JORDBRUKSPOLITIKEN 2023–2027	51
DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET	51

Sammanfattning

Klimatklivet är regeringens bredaste investeringsstöd för att minska koldioxidutsläpp och underlätta den gröna omställningen. På uppdrag av regeringen fördelar Naturvårdsverket bidrag till åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser. Klimatklivet bidrar till att öka Sveriges attraktionskraft för nya gröna investeringar, höja den civila beredskapen och för flera branscher är omställningen genom Klimatklivet en förutsättning för att på sikt kunna fortsätta konkurrera på marknaden.

Naturvårdsverket ska enligt regleringsbrevet årligen senast den 15 april, lämna en lägesbeskrivning för anslag 1:16, *Klimatinvesteringar*. Denna lägesbeskrivning beskriver uppnådda resultat för klimatinvesteringsstöden från 2015 till och med 2024. I rapporten redovisas genomgående resultaten för hela denna tidsperiod och för 2024.

Sedan Klimatklivets start år 2015 har Klimatklivet beviljat cirka 20 miljarder kronor i stöd till över 27 000 åtgärder. I genomsnitt står Klimatklivet för 43 procent av den totala investeringskostnaden för åtgärderna och det innebär att totalt 46 miljarder kronor förväntas investeras i de klimatåtgärder som beviljats stöd. Dessa 27 000 åtgärder förväntas minska utsläppen med 4 miljoner koldioxidekvivalenter (CO₂e) per år, varav 80 procent bedöms vara additionella, det vill säga ha skett tack vare stödet från Klimatklivet. Åtgärdernas genomsnittliga livslängd bedöms vara 15 år och den totala additionella utsläppsminskningen bedöms vara 52,2 miljoner ton CO₂e. Knappt 90 procent av Klimatklivets stöd går till företag¹ och företagens åtgärder förväntas också bidra med knappt 90 procent av utsläppsminskningarna². De övergripande resultaten för Klimatklivet presenteras i tabell 1.

Åtgärder som får stöd av Klimatklivet är både förutsättningsskapande åtgärder och åtgärder som ger direkta utsläppsminskningar. Förutsättningsskapande åtgärder inkluderar exempelvis produktion av biogas och laddinfrastruktur.

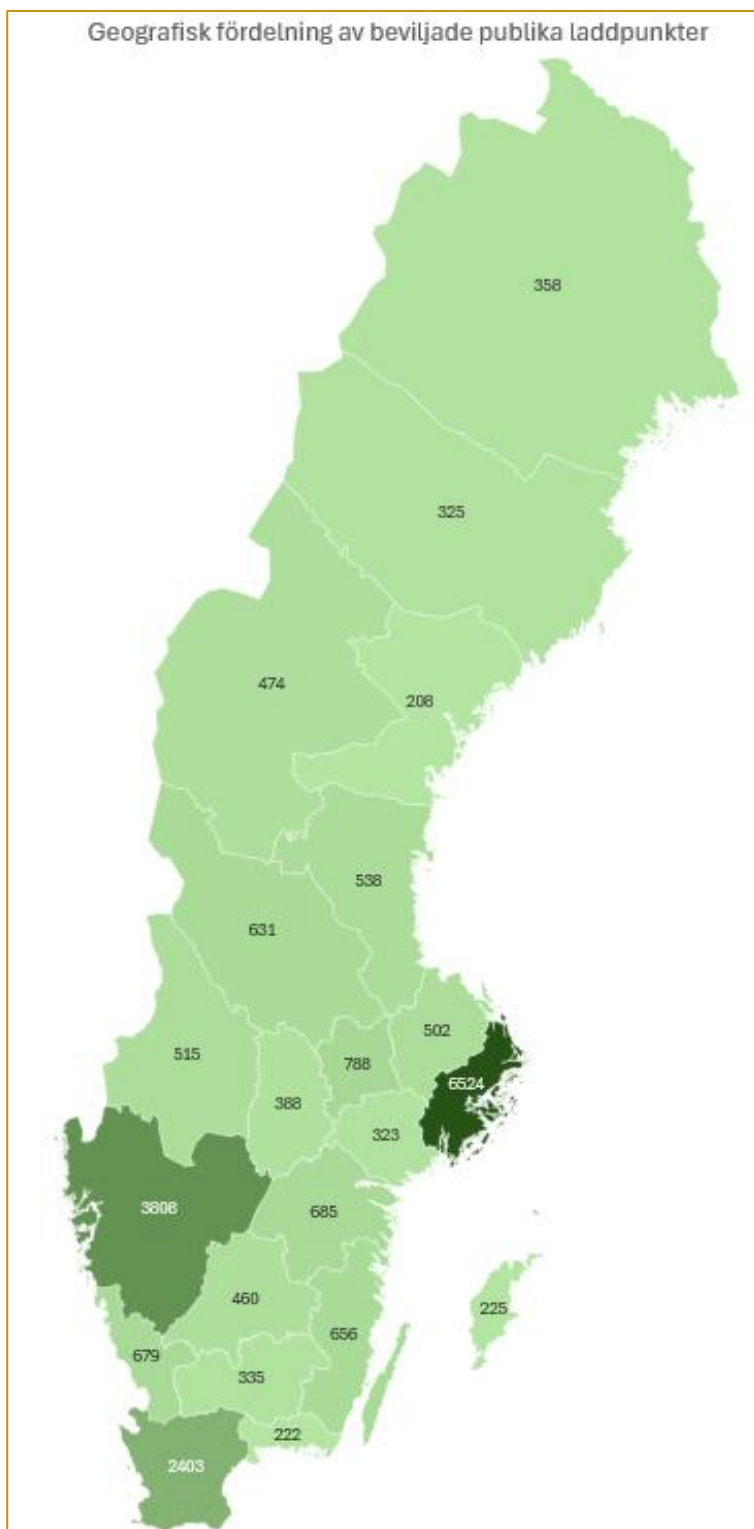
Produktion av biogas är den åtgärdskategori som beviljats mest i stöd av Klimatklivet – totalt 5,8 miljarder kronor, varav cirka 2 miljarder av dessa beviljades under år 2024. Under 2024 bedömdes att Klimatklivets stöd för första gången väntas bidra med mer producerad biogas än vad som idag produceras i Sverige utan stöd från Klimatklivet.

Totalt sett bidrar de beviljade åtgärderna inom Klimatklivet till en utbyggnad av laddinfrastruktur över hela landet med cirka 262 700 nya laddpunkter, varav cirka 220 000 avser laddning för boende och anställda och cirka 21 000 är publika laddpunkter. Se figur S1 nedan för karta av geografisk fördelning mellan länen över publika laddpunkter. Under 2024 beviljade Klimatklivet cirka 1 500

¹ Inkluderar inte kategori Ladda bilen eftersom statistiken inte särskiljer företag inom den delen av stödet.

² Inkluderar inte Ladda bilen

miljoner kronor till utbyggnaden av laddinfrastruktur, vilket är mer än något föregående år.

Figur S1. Geografisk fördelning av publika laddpunkter som blivit beviljade stöd av Klimatklivet till och med 2024.

Tabell 1. Resultat för Klimatklivet från 2015 till och med 2024.

	Resultat för 2024 ¹	Samlat resultat 2015–2024 ²
Antal inkomna ansökningar	5 826	42 326
Antal beviljade ansökningar	4 874	27 114
Beviljat stödbelopp (miljarder kr)	5,43	19,7
Total investeringskostnad för beviljade åtgärder (miljarder kr)	11,8	46,0
Förväntad utsläppsminskning per år³ (tusen ton CO2e)	890	4 000
Varav förväntad additionell utsläppsminskning per år⁴ (tusen ton CO2e)	710	3 200
Additionell utsläppsminskning per år i slutförda åtgärder (tusen ton CO2e)⁵	140	1 400
Förväntad utsläppsminskning per investeringskrona⁶ (kg CO2e/kr)	1,03	1,14
Förväntad utsläppsminskning per krona beviljat stöd⁷ (kg CO2e/kr)	2,22	2,65
Beräknad kostnad för Klimatklivet per kilo utsläppsminskning⁸	0,45	0,38
Antal laddpunkter⁹	47 819	262 719
Andel av stödbeloppet till företag (%)¹⁰	95	86

1 Om inte annat anges redovisas endast resultat för slutförda ansökningar under 2024 för kategori Ladda bilen. För resterande redovisas såväl slutförda som pågående ansökningar som fått beslut om stöd 2024, om inte annat anges.

2 För kategori Ladda bilen redovisas genomgående endast resultat för slutförda ansökningar, om inte annat anges. För resterande redovisas samtliga beviljade ansökningar, såväl slutförda som pågående, om inte annat anges.

3 Förväntad årlig utsläppsminskning i åtgärderna. Inkluderar både pågående och slutförda åtgärder.

4 Förväntad årlig additionell utsläppsminskning i åtgärderna. Inkluderar både pågående och slutförda åtgärder.

5 Förväntad årlig additionell utsläppsminskning i enbart slutförda åtgärder.

6 Utsläppsminskning per investeringskrona, baseras på åtgärdernas förväntade additionella utsläppsminskning under deras livslängd och total investeringskostnad.

7 Utsläppsminskning per stödkrona, baseras på åtgärdernas förväntade utsläppsminskning under deras livslängd och totalt beviljat stödbelopp. Sedan 2023 justeras för additionalitet.

8 Klimatklivets kostnad i form av beviljat stöd och administrationskostnad per förväntad additionell utsläppsminskning, kg CO2e.

9 För Ladda bilen redovisas antalet uppförda laddpunkter där även beslut att betala ut stöd fattats. För övriga Klimatklivet redovisas samtliga laddpunkter som beviljats stöd, såväl uppförda som planerade.

10 Inkluderar inte kategori Ladda bilen, eftersom data saknas.

De största utsläppsminskningarna till följd av åtgärder som fått stöd från Klimatklivet sedan starten 2015 förväntas ske inom åtgärdskategorierna Avfall, Produktion av biogas, Transport, och Laddinfrastruktur. För åtgärder beviljade under år 2024 är det, i fallande ordning, åtgärder inom Produktion av biogas,

Avfall och Laddinfrastruktur som förväntas bidra till störst årlig utsläppsminskning.

Andelen av utsläppsminskningarna som Klimatklivet bidrar till som bedöms ske inom Sveriges gränser, varierar mellan de olika åtgärdskategorierna. Beroende på åtgärdskategori bedöms minst 60 procent av utsläppsminskningen ske inom Sveriges gränser. Den förväntade utsläppsminskningen utgår från den beräknade klimatnyttan i åtgärderna ur ett livscykelperspektiv. För beräkning av klimatnyttan används olika schabloner för att återspegla den slutliga utsläppsminskningen. Det går inte att likställa den förväntade utsläppsminskningen för åtgärder inom Klimatklivet med en motsvarande minskning av Sveriges utsläpp

Ökad samhällsekonomisk effekt

Klimatklivet bidrar troligtvis till ökad sysselsättning. Enligt WSP:s utvärdering från 2023 kan investeringarna som genomförs med hjälp av Klimatklivet bidra med uppåt 500 tillkommande helårsarbeten i investeringsfasen av en åtgärd, och cirka 100 fasta tjänster årligen i driftsfasen.

Frågor om säkerhet, beredskap och försörjningstrygghet har blivit alltmer aktuella. I en orolig omvärld utgör Klimatklivet en viktig komponent för att öka Sveriges beredskap vid en kris. Till exempel bidrar åtgärder som elproduktion på gård till att elsystem blir mer robust och lönsamma åtgärder inom jordbruket leder till att matproduktion blir billigare.

Naturvårdsverket har i en framställan till regeringen i mars 2024 föreslagit att ändra i förordningen så att beredskap och försörjningstrygghet kan, utöver klimatnytta, vägas in vid bedömning av ansökningar till Klimatklivet. Ett annat förslag är att tydliggöra hur Klimatklivet i större utsträckning kan användas för åtgärder där exportens klimatnytta beaktas, vilket gynnar företagsetableringar i Sverige.

Naturvårdsverket ser stora möjligheter i att skapa en större helhet för den gröna omställningen. De olika finansieringsinstrumenten för en grön omställning behöver löpande samordnas och förtydligas för att effektivisera de olika satsningarna. Under 2025 genomför Naturvårdsverket och Energimyndigheten ett uppdrag för att analysera gränsdragningen mellan Klimatklivet och Industriklivet, eventuella överlapp mellan de båda stöden och huruvida i så fall på vilket sätt gränsdragningen mellan stöden kan behöva tydliggöras.

1 Inledning

Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen hanterat Klimatklivet, stöd till lokala klimatinvesteringar, sedan juli 2015. Syftet har varit att ge stöd till de åtgärder som ger störst varaktig minskning av utsläppen av växthusgaser.

Naturvårdsverket ska enligt regleringsbrevet ge en samlad redovisning av hur medel inom anslag 1:16 *Klimatinvesteringar* har använts, både för det senaste året och sedan start. Redovisningen ska innehålla uppgifter om beslutade investeringar, om faktiska såväl som förväntade resultat samt samhällsekonomiska effekter. Naturvårdsverket ska även redogöra för andel utsläppsminskning inom respektive utom Sveriges gränser, sysselsättningseffekter som användningen av anslaget lett till samt ge förslag på förändringar som behövs för att öka stödets samhällsekonomiska effektivitet. Arbetet med uppföljning och utvärdering av stöden ska också redovisas. Vidare ska Naturvårdsverket redogöra för den särskilda satsningen som görs för ökad utbyggnad av laddinfrastruktur 2023-2025. Redovisning ska innehålla underlag från länsstyrelsen i Dalarnas län och Statens energimyndighet. Den samlade redovisningen görs genom denna lägesbeskrivning. Länsstyrelsernas arbete med Klimatklivet redovisas i bilaga 1.

Lägesbeskrivningen beskriver uppnådda resultat av anslaget till klimatinvesteringar från 2015 fram till den 31 december 2024. I rapporten redovisas genomgående resultaten för hela denna tidsperiod och för 2024.

Tidigare har statistiken för laddstationer för boende och anställda (hädanefter: Ladda bilen) särredovisats eftersom den hanteras av en egen förordning sedan 2019 (Förordning (2019:525)). Från och med förra året redovisas statistiken samlat för Klimatklivets två förordningar (2015:517 och 2019:525). Syftet med denna sammanslagning är att ge ett mer lättöverskådligt och heltäckande resultat för Klimatklivet. Resultaten för 2023 och 2024 visar därför på en stor ökning inom kategorin laddinfrastruktur jämfört med tidigare år.

Detta är den 13:e lägesbeskrivningen för arbetet med Klimatklivet.

1.1 *Klimatklivet ger investeringar som visar vägen*

Klimatklivet är Sveriges bredaste klimatinvesteringsstöd som underlättar den gröna omställningen och ett av regeringens viktigaste stöd för att påskynda utbyggnaden av laddinfrastruktur i Sverige. Omställningen mot fossilfrihet sker och behöver ske nu och där utgör Klimatklivet ett viktigt styrmedel. Samtidigt har frågor om säkerhet, beredskap och försörjningstrygghet blivit alltmer aktuella. Sverige behöver därför genomföra den gröna omställningen så att vi samtidigt stärker oss inom övriga prioriterade områden. I en orolig omvärld utgör Klimatklivet en viktig komponent för att öka Sveriges beredskap vid en kris genom att öka självförsörjningsgraden av både energi och produkter.

Det krävs kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser under de kommande årtiondena för att nå Sveriges klimatmål och åtaganden inom EU och begränsa klimatförändringarna. För flera branscher är omställningen också en förutsättning för att på sikt kunna fortsätta konkurrera på

marknaden. Klimatklivet bidrar dessutom till att öka Sveriges attraktionskraft för nya gröna investeringar.

1.2 Ökad samhällsekonomisk effekt

Naturvårdsverket ser stora möjligheter i att skapa en större helhet för den gröna omställningen. Det finns överlapp mellan flera styrmedel där stöd för samma åtgärd kan sökas hos flera myndigheter. Stöd till klimatomställning går bland annat via Energimyndigheten, Tillväxtverket, Jordbruksverket och Boverket. En renodling av stöden kan vara ett sätt att möta behoven mer effektivt.

Under 2025 genomför Naturvårdsverket och Energimyndigheten ett uppdrag för att analysera gränsdragningen mellan Klimatklivet och Industriklivet, eventuella överlapp mellan de båda stöden och huruvida i så fall på vilket sätt gränsdragningen mellan stöden kan tydliggöras.

De olika finansieringsinstrumenten för en grön omställning kan samordnas och förtydligas för att effektivisera de olika satsningarna och därigenom bättre stödja företag i olika skeden. Naturvårdsverket föreslår att regeringen initierar en utredning som tydligt klargör hur även andra instrument tillsammans kan effektiviseras för att samlat utgöra ett stöd för en grön omställning. Utredningen kan ta sin utgångspunkt i behovet för olika sektorer och för olika företag i olika skeden. Utredningen bör tydliggöra gränsdragningen mellan olika stöd som hanteras på olika myndigheter. I utredningen bör regeringen tydligt ange inriktningen för de olika instrumenten för en grön omställning.

Andra instrument som förvaltas av Riksgälden och Exportkreditnämnden har till stor del liknande syften. Det finns också EU-medel i form av bland annat Innovationsfonden och Fonden för rättvis omställning som syftar till att minska utsläppen och att ställa om industrin.

Klimatklivet kan även fortsatt ha betydelse för utsläppsminskningar inom Sveriges livsmedelsproduktion. Omställningen av jordbruket har samtidigt en tydlig bäring på krisberedskap och försörjningstrygghet. Här ser vi att satsningarna inom Klimatklivet behöver samordnas med den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Klimatklivet bidrar till en försörjningstrygghet inom livsmedelsproduktionen genom att bland annat konvertera bort fossila bränslen till hållbara alternativ inom jordbruket. Åtgärderna handlar bland annat om konvertering av spannmålstorkar så att det är möjligt att torka spannmål med flis eller pellets. Andra exempel på åtgärder inom jordbruket är elektrifiering av bevattningsanläggningar och gödselhantering. Bevattningsanläggningarna gör också att jordbruket står bättre rustat inför ett torrare klimat när bevattningen kan ske med elektriska pumpar som kräver mindre underhåll.

Naturvårdsverket har i en framställan till regeringen den 21 mars 2024 föreslagit förändringar av Klimatklivet som kan öka dess samhällsekonomiska effektivitet samt stärka Sveriges konkurrenskraft och civila försvar. De huvudsakliga förslagen rör att möjliggöra att en åtgärd inte behöver uppfylla både miljökvalitetsmålet och etappmål och en ny prioriteringsgrund i klimatklivsförordningen för att möjliggöra prioritering av åtgärder som bidrar till försörjningstrygghet, samt att förtydliga hur nya anläggningar som vid drift

kommer att ingå i EU ETS-regelverket ska hanteras. Till exempel har Klimatklivet kunnat bevilja stöd till vätgasproduktionsanläggningar, vilket kan försvåras med nuvarande skrivningar i klimatklivsförordningen om det sker en sänkning av kapacitetsgränsen för inkludering av vätgasproduktionsanläggningar i EU ETS.

För att ytterligare underlätta att bidrag från Klimatklivet bidrar till en omställning mot en fossilfri ekonomi har Naturvårdsverket i budgetunderlaget för 2026-2028 föreslagit att 200 miljoner kronor avsätts från Klimatklivet under 2026 och 2027 där Tillväxtverket ges dispositionsrätt över medlen som används med återrapporteringskrav för att fördubbla insatserna inom Klimatfonden. Därmed skulle Klimatklivet genom större effektivitet och bättre träffsäkerhet kunna ge stöd till mindre, svenska tillväxtföretag i ett tidigt utvecklingskede där det finns stor potential att bidra till ökad tillväxt och nya arbetstillfällen i riktning mot en fossilfri ekonomi (framtidens "Klimat-Klarna/Klimat-Spotify").

2 Investeringar och förväntade resultat

Resultatet som redovisas i det här avsnittet är beslut som fattats mellan 2015 fram till och med 2024. I rapporten redovisas genomgående resultaten för hela denna tidsperiod, om inte annat anges. 2019 bröts ärenden gällande icke publik laddning för boende och anställda ut i en egen förordning (förordning 2019:525). Stödet kallas idag för Ladda bilen. Då Ladda bilen går under samma anslag (1:16) som övriga Klimatklivets stöd, samredovisas dessa tillsammans i denna lägesbeskrivning förutom i vissa tabeller och diagram, vilket då tydliggörs.

Under året som gått har tidigare beviljade åtgärder avbrutits eller återtagits och därför kan tidigare rapporterade siffror gällande antal åtgärder, utsläppsminskning och utbetalt stödbelopp variera från år till år.

Sedan starten 2015 har Klimatklivet tagit emot 42 326 ansökningar och intresset är fortsatt stort, se diagram 1 för sammanställning av inkomna och beviljade ansökningar per år sen Klimatklivets start. Under 2024 påverkades arbetet med investeringsstödet delvis av att det var en sänkt bemyndiganderam under 2023, vilket ledde till att en ansökningsomgång hölls sent 2023 och sen till stor del fick hanteras under 2024. När bemyndiganderamen sänktes i höstpropositionen 2024 inför budgetår 2025, innebar det att inte alla potentiella bifallsärenden från ansökningsomgångarna 2024 kunde tas till bifall. Detta inkluderar större strategiska åtgärder som behöver finansiering under flera år. Det begränsade bemyndigandet ledde även till att Naturvårdsverket ställde in en ansökningsomgång, och därför endast hade två utlysningar under 2024 i stället för de planerade tre omgångarna. Efter att ansökningsomgången ställdes in fick Klimatklivet inspel från aktörer samt via länsstyrelserna, att ansökningsomgången var efterfrågad och behövlig för att hålla uppe tempot i den gröna omställningen.

Den stora majoriteten av de ansökningar Klimatklivet erhöll under 2024 rör laddinfrastruktur. Utöver dessa kan Naturvårdsverket konstatera att det under året fortsatt fanns ett stort intresse för bland annat produktion av vätgas, energikonverteringar såsom elektrifiering inom jordbruket och produktion av biogas.

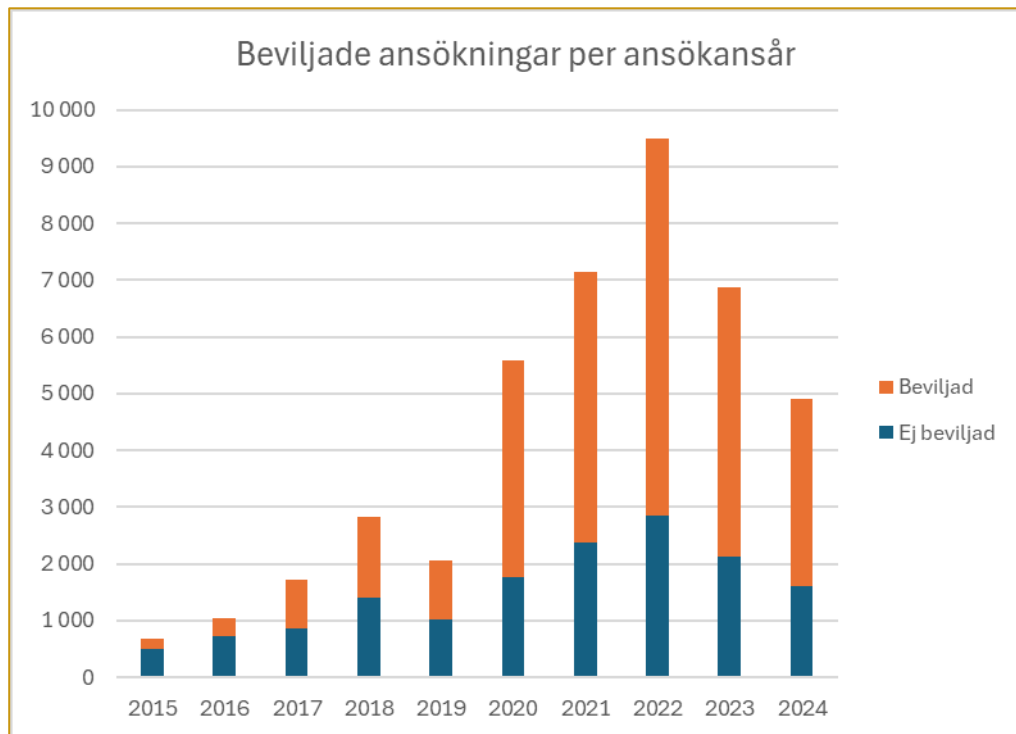

Diagram 1. Antal inkomna ansökningar och antal beviljade ansökningar inom Klimatklivet per år. Resultat från 2015 till och med 2024.

2.1 Beviljade åtgärder

Totalt sedan Klimatklivets start har det beviljats stöd till 27 114 ansökningar, se diagram 2. Ladda bilen erhöll en egen förordning år 2019 (2019:525) och sen dess har det största antalet inkomna ansökningar och beviljade ärenden inom Klimatklivet varit just inom Ladda bilen, i vilket det beviljats stöd till 21 219 ansökningar. För övriga Klimatklivet har det beviljats 5 895 ansökningar sen dess start år 2015, varav 3 183 av dessa rör publika och icke-publika laddstationer.

Under 2024 beviljade Klimatklivet stöd till 4 874 ansökningar. Av dessa var 4 055 stöd till Ladda bilen. För övriga Klimatklivet beviljades det 819 ansökningar och av dessa så var över hälften av dem, 533 åtgärder, publika och icke-publika laddstationer.

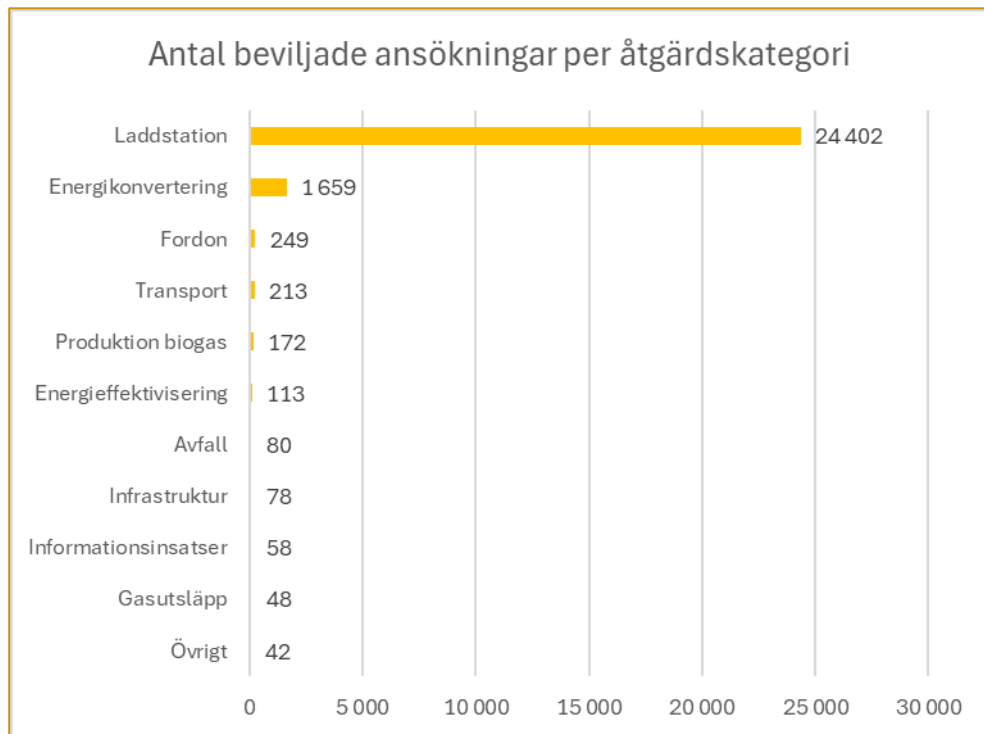

Diagram 2: Antal beviljade åtgärder per åtgärdskategori. Resultat från 2015 till och med 2024.

2.2 Avslagna åtgärder

Det vanligaste skälet till att ansökningar avslås är att åtgärden inte bidrar med en tillräckligt stor och varaktig utsläppsminskning per investeringskrona. Denna avslagsorsak uppgår till 22 procent av alla avslag och återfinns endast bland de avslag inom Klimatklivet där Ladda bilen inte ingår. Detta eftersom en viss utsläppsminskning per krona inte är ett kriterium inom Ladda Bilen. Den näst vanligaste orsaken till avslag går dock att finna enkom inom Ladda Bilen, och utgörs av att giltighetstiden för preliminär ansökan har gått ut. Detta betyder att sökande efter att ha gjort sin ansökan till Ladda bilen, därefter inte begär utbetalning inom tolv månader från det att ansökan beviljades. Tredje vanligaste avslagsorsaken, är att den sökande återtar sin ansökan, eller sitt tidigare bifall, och ansökan därmed avskrivs eller upphävs. Detta kan exempelvis bero på att kostnaderna, eller andra förutsättningar, för projektet har förändrats markant sen dess att de skickade in ansökan eller fick bifallsbeslut.

Ansökningar inom kategorierna Övrigt, Energieffektivisering, och Transporter är de som oftast får avslag, se diagram 3. Inom kategorin ”Övrigt” återfinns ansökningar som inte passar under någon av de andra kategorierna, till exempel innovativa åtgärder där klimatnyttan ofta inte bedöms vara tillräckligt säker.

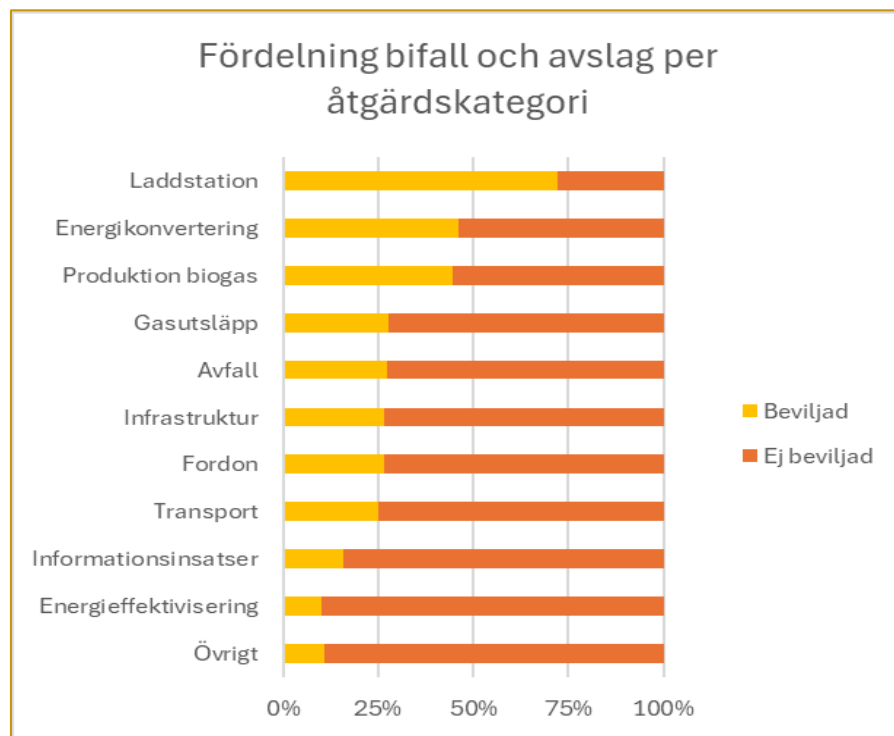

Diagram 3: Andelen beviljade respektive avslagna ansökningar per åtgärdsstyp. Resultat från 2015 till och med 2024.

Den organisationstyp som i högst utsträckning fått avslag är ideella föreningar, följt av stiftelser. Det kan bero på att de åtgärdsstyper där ideella föreningar står som initiativtagare och projektägare framför allt varit informationsprojekt.

2.3 Beviljat investeringsstöd

Klimatklivet har hittills beviljat 19,7 miljarder kronor i investeringsstöd till åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser. Det är en stor bredd bland de åtgärder och investeringar som delfinansieras genom Klimatklivet. Det hittills största stödbeloppet som beviljats är 300 miljoner kronor för biogasproduktion.

Under 2024 beviljade Klimatklivet totalt 5,4 miljarder kronor i stöd till nya åtgärder. Stödet från Klimatklivet utgör i genomsnitt 43 procent av den totala investeringskostnaden, resten står stödmottagare samt övriga finansiärer för. Tillsammans har aktörer runt om i landet och Naturvårdsverket investerat 46 miljarder kronor i åtgärder inom Klimatklivet.

Energikonvertering var länge den kategori som fått mest stöd, men på senare år har flera ansökningar om storskalig biogasproduktion beviljats stöd. Produktion av biogas är därför sen några år den åtgärdskategori som fått mest stöd inom Klimatklivet, se diagram 4. Som exempel på detta går det att finna att 15 av de 20 åtgärder som beviljats mest stöd från Klimatklivet är just för produktion av biogas.

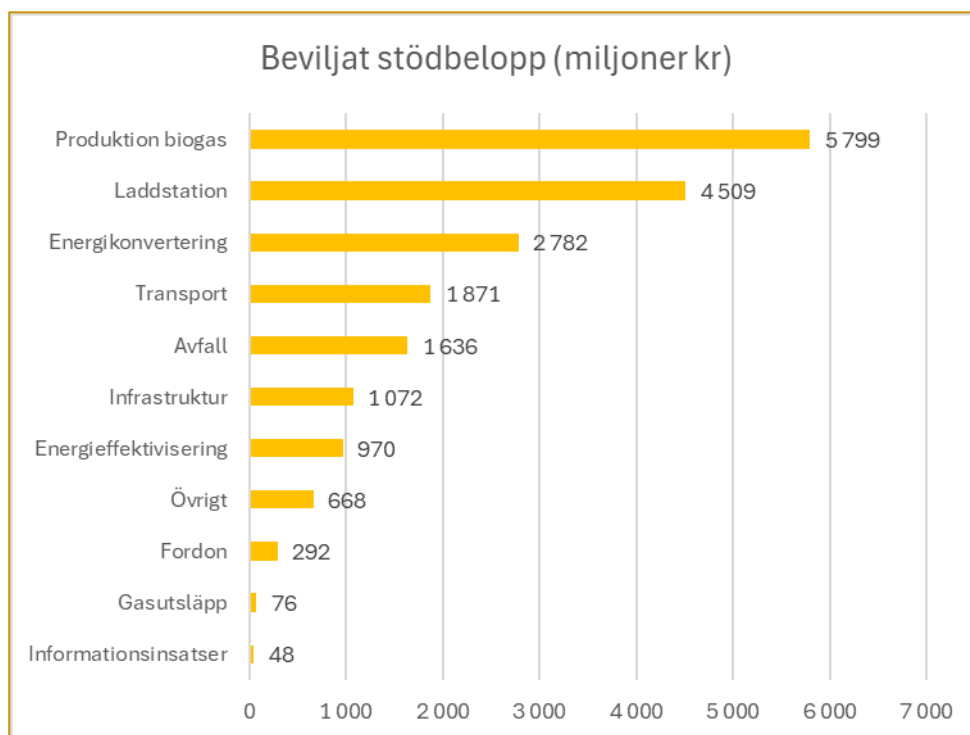

Diagram 4: Beviljade stödbelopp per åtgärdskategori. Resultat från 2015 till och med 2024.

2.4 Resultat per län

Stockholm, Västra Götaland och Skåne län fortsätter att ligga högst gällande antal beviljade ansökningar. Sett till antal beviljade åtgärder per 10 000 invånare har i stället Gotlands län flest beviljade ansökningar med 12,1 ansökningar per 10 000 invånare, se diagram 5

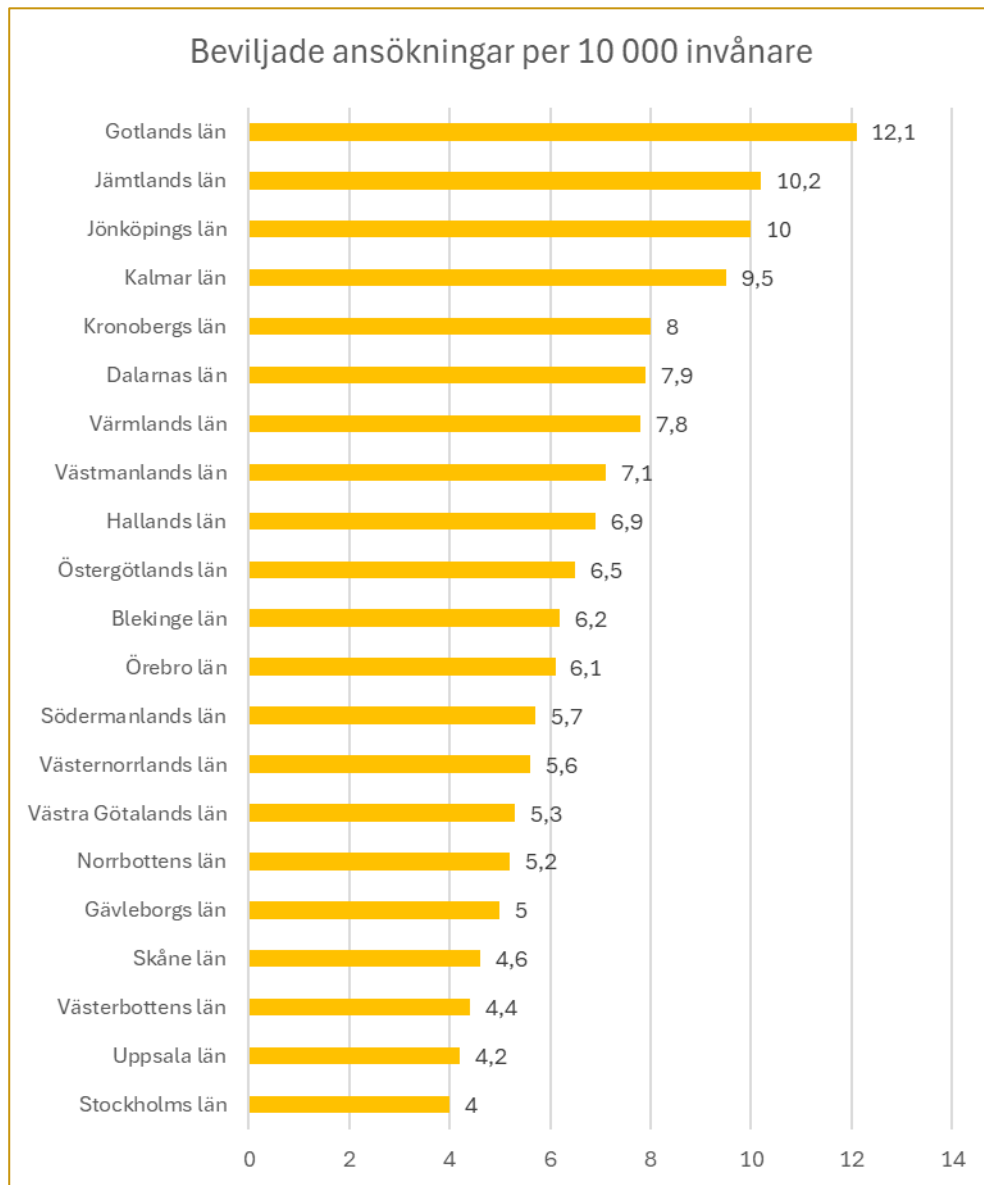

Diagram 5: Antal beviljade ansökningar per 10 000 invånare och län. Resultat från 2015 till och med 2024. Åtgärds-kategorin Ladda bilen ingår inte.

Åtgärder inom Skånes län har sammanlagt beviljats mest stödbelopp av alla län – 2 751 miljoner kronor sen Klimatklivets start – följt av Västra Götalands län (2 700 miljoner kronor) och Östergötlands län (1 498 miljoner kronor). Sett till beviljat stödbelopp per 10 000 invånare är det dock Kalmar län som ligger högst på listan med 46,3 miljoner kronor i beviljat stöd per 10 000 invånare, se diagram 6. Följt av Gotlands län och Jönköpings län med 43,4 respektive 35,8 miljoner kronor i beviljat stöd per 10 000 invånare.

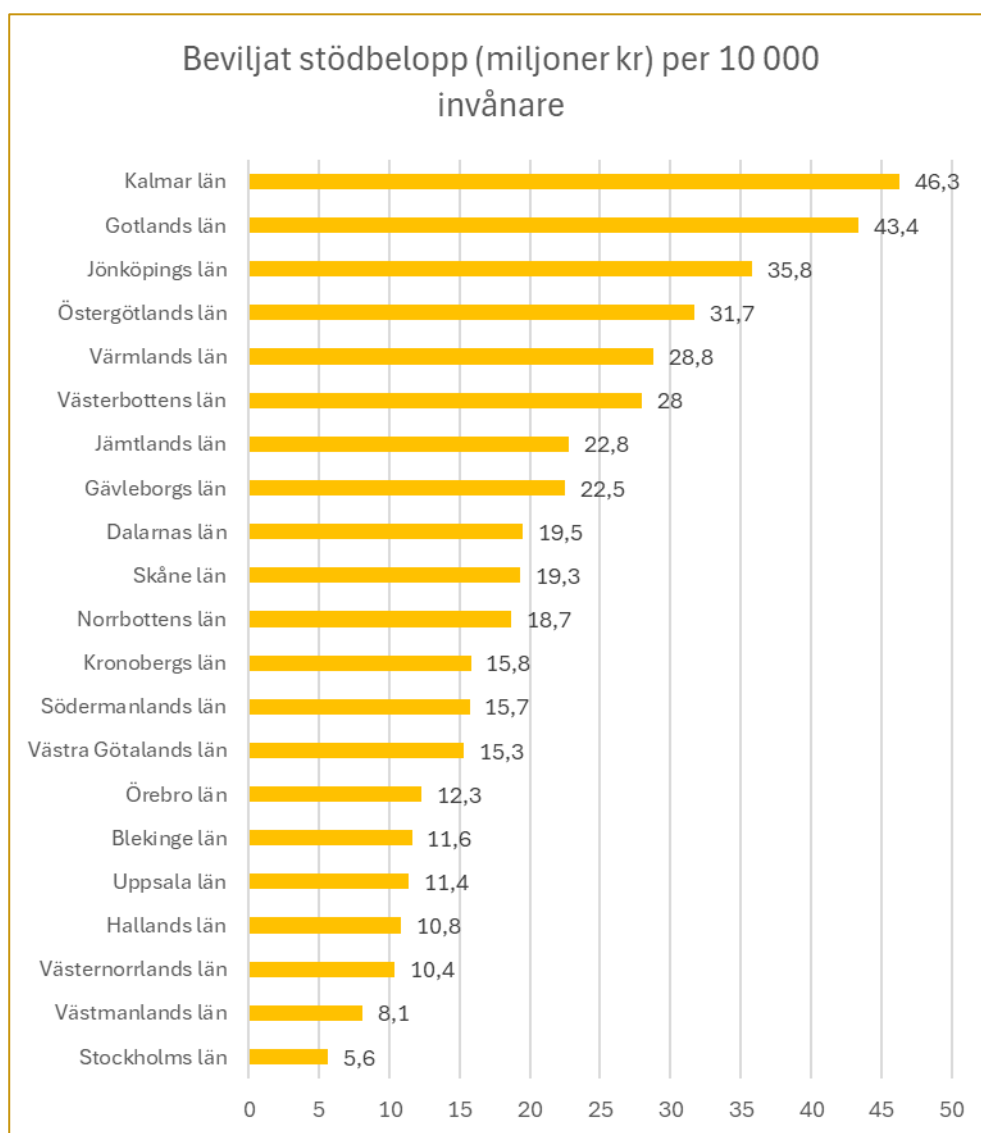

Diagram 6: Beviljat stödbelopp (miljoner kronor) per 10 000 invånare och län. Resultat från 2015 till och med 2024. Åtgärds kategorin Ladda bilen ingår inte.

Sen Klimatklivets start är den förväntade utsläppsminskningen per år i de beviljade åtgärderna totalt sett högst i Västra Götalands län – 672 000 ton CO₂e-minskning per år – följt av Östergötlands län (530 000 ton CO₂e) och Skånes län (529 000 ton CO₂e). Sett till utsläppsminskning per 10 000 invånare är den förväntade utsläppsminskningen störst i Östergötlands län med 11 200 ton CO₂e per 10 000 invånare, se diagram 7.

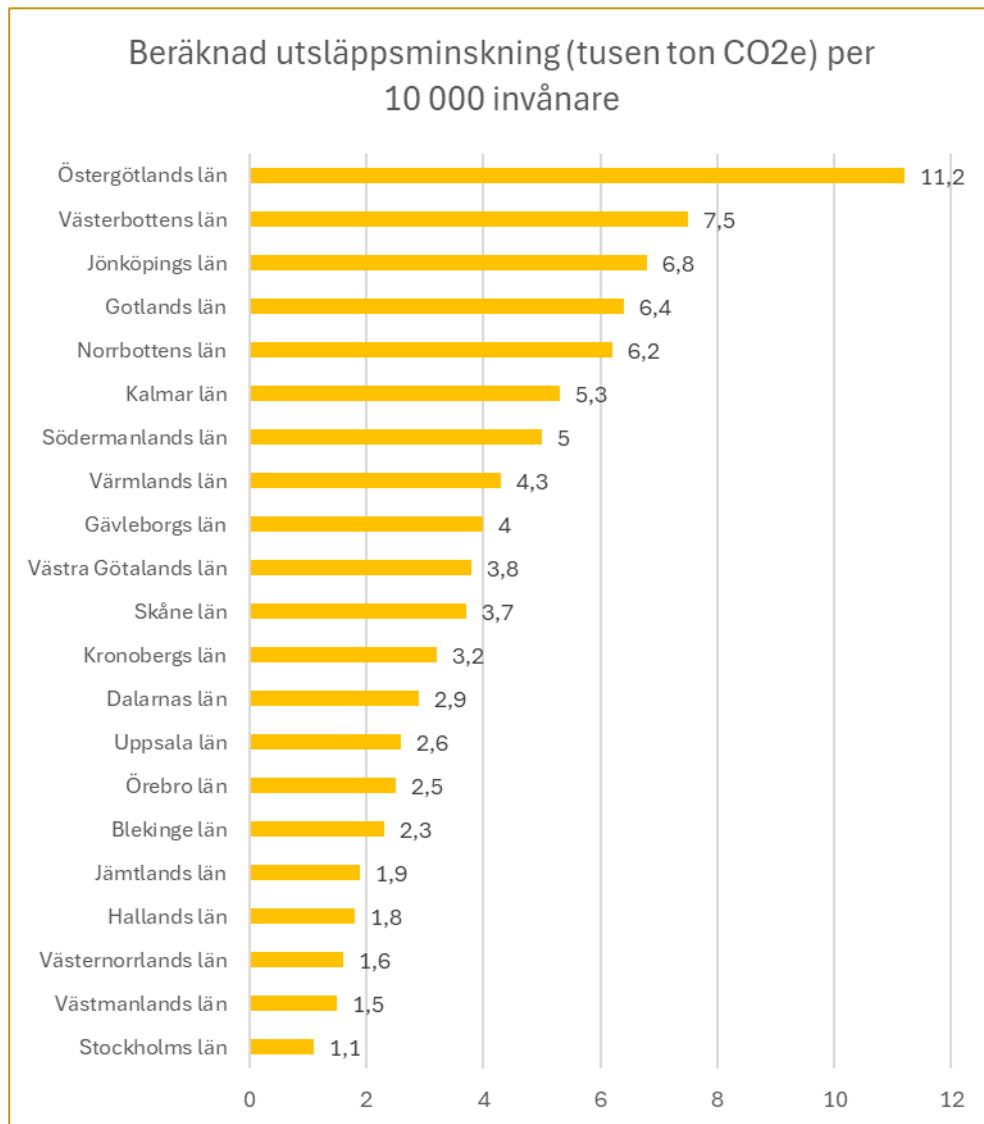

Diagram 7: Årlig förväntad utsläppsminskning per 10 000 invånare och län, tusen ton CO₂ekvivalenter. Resultat från 2015 till och med 2024. Åtgärds kategorin Ladda bilen ingår inte.

2.5 Resultat per organisationstyp

Aktörer som kan erhålla stöd från Ladda bilen, såsom bostadsrättsföreningar och arbetsplatser, är de vanligaste aktörerna att erhålla stöd från Klimatklivet. Exkluderar man Ladda bilen är dock privata företag fortsatt den absolut mest vanliga aktör som har fått stöd från Klimatklivet, i vilket 70 procent av alla beviljade ansökningar skickats in av ett företag. Naturvårdsverket ser en stor bredd i storleken på de företag som beviljats stöd, allt från små lantbruk och enskilda företag till stora koncerner. Kommuner, kommunförbund och kommunala bolag har sammanlagt fått 828 ansökningar beviljade vilket motsvarar 14 procent av alla beviljade ansökningar sedan 2015 när Ladda bilen exkluderas.

Hittills har knappt 15 miljarder kronor i stöd beviljats till företag, vilket motsvarar 76 procent av Klimatklivets totala beviljade stöd, se diagram 8. Det är

även företagen som bidrar med den största förväntade utsläppsminskningen, se diagram 9.

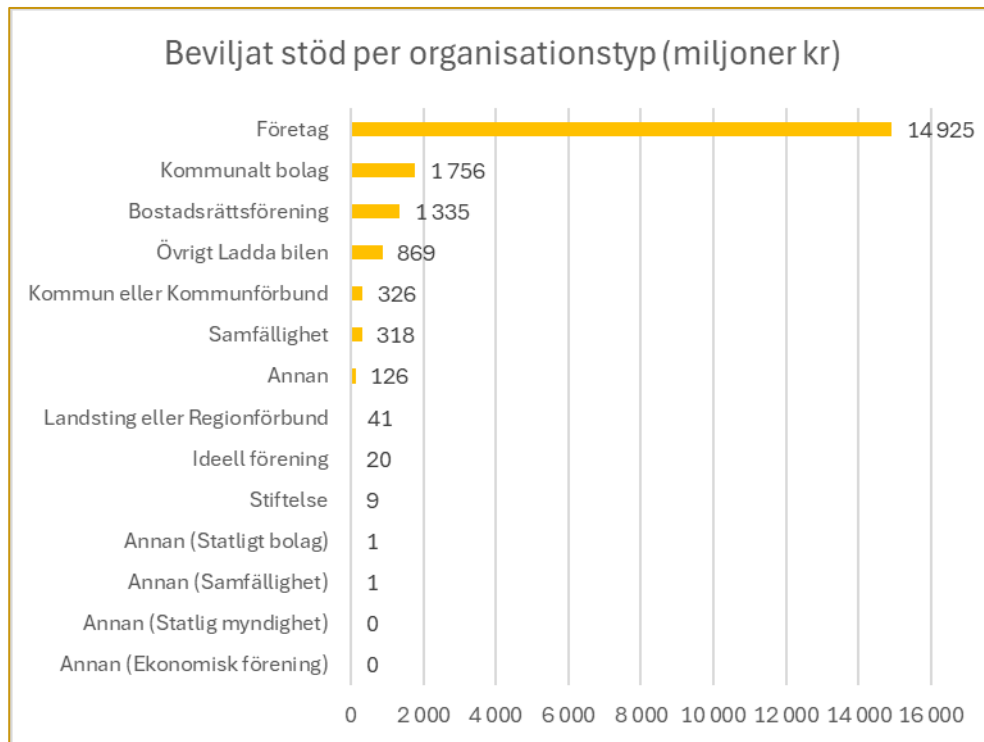

Diagram 8: Beviljat stödbelopp (miljoner kr) per organisationstyp. Resultat från 2015 till och med 2024.

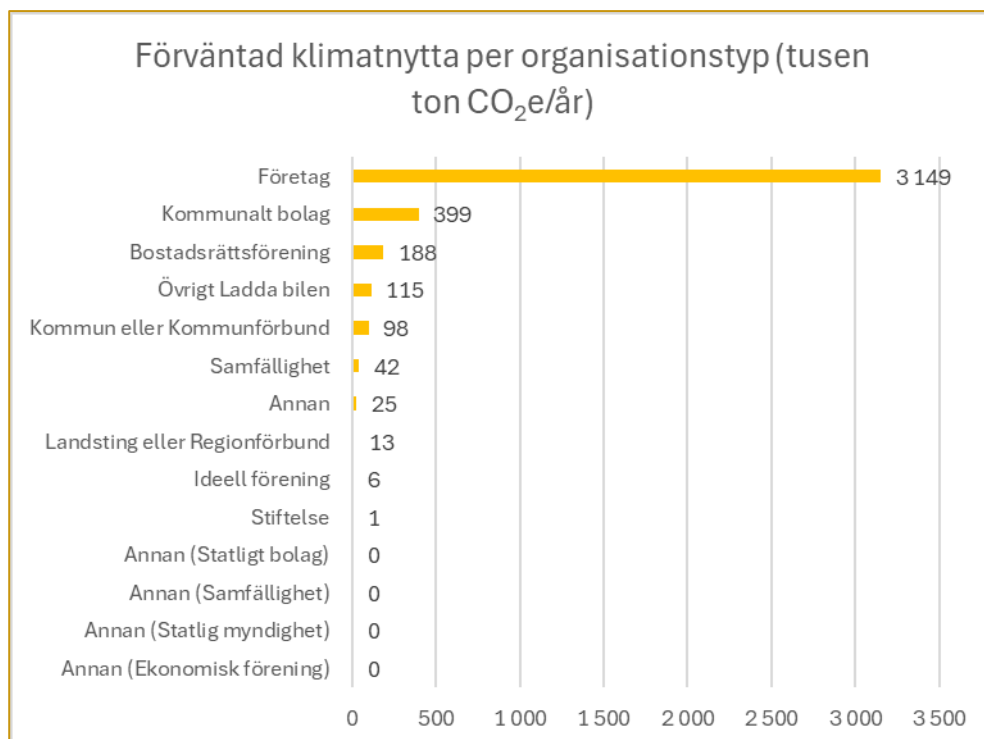

Diagram 9: Årlig förväntad utsläppsminskning, tusen ton, per organisationstyp. Resultat från 2015 till och med 2024.

3 Utsläppsminskning och climateffekter

3.1 Förväntad utsläppsminskning i beviljade åtgärder

De åtgärder som hittills beviljats stöd förväntas bidra med en årlig minskning av växthusgaser i Sverige och utomlands som motsvarar 4 miljoner ton CO₂e per år under den tid som åtgärderna är i funktion.

Utsläppsminskningen baseras på den förväntade utsläppsminskningen av de beviljade åtgärderna och bygger dels på vad stödmottagaren har angett, dels på justeringar samt olika rimlighetsbedömningar som Naturvårdsverket gjort. Utsläppsminskningen är beroende av vad som händer under genomförandet av investeringen och driften många år framöver. Siffrorna är i den mån det är möjligt korrigerade för att undvika dubbelräkning av utsläppsminskningar flera gånger i en kedja av åtgärder. Den förväntade minskningen av växthusgasutsläpp som en följd av beviljade åtgärder under deras livslängd visas i diagram 10.

Många av de åtgärder som Klimatklivet ger stöd till avser tekniska investeringar vilka medför strukturella förändringar som finns kvar i många år framöver. Resultaten av dessa investeringar går därför troligtvis bortom de 15 år som förväntas vara åtgärdernas genomsnittliga livslängd. Det är därmed sannolikt att det tekniskifte som Klimatklivet stödjer ger minskade klimatutsläpp även efter åtgärdernas livslängd.

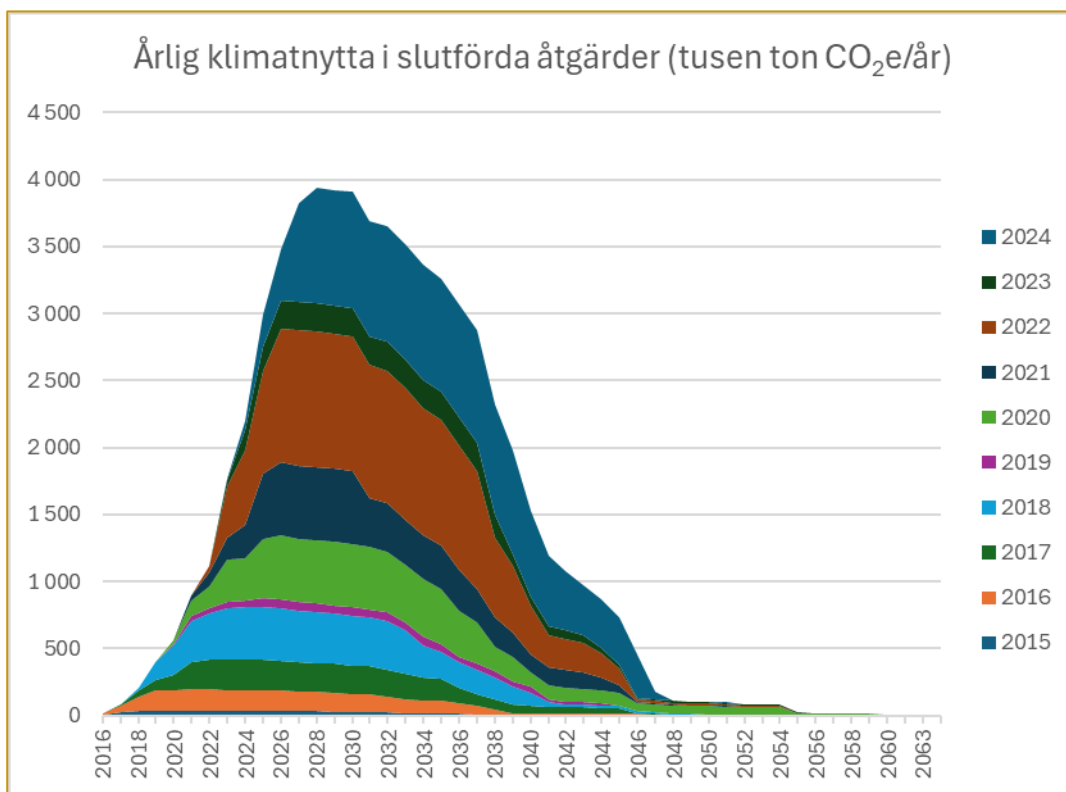

Diagram 10: Beviljade åtgärders förväntade utsläppsminskning i ton CO₂e per år över tid under respektive åtgärds livslängd. Resultat från 2015 till och med 2024.

Utsläppsminskningen kommer att fortsätta många år efter att projekten har slutredovisats och kurvan kommer att breddas ju fler ansökningar som beviljas. Naturvårdsverkets bedömning är att när ett teknikskifte kommit till en viss punkt är det osannolikt att stora steg kommer tas tillbaka till fossilberoende, och förändringen kommer därmed vara beständig.

Resultat till och med 2024 visar att den största utsläppsminskningen förväntas ske inom kategorierna avfall, produktion av biogas och laddstationer, se diagram 11.

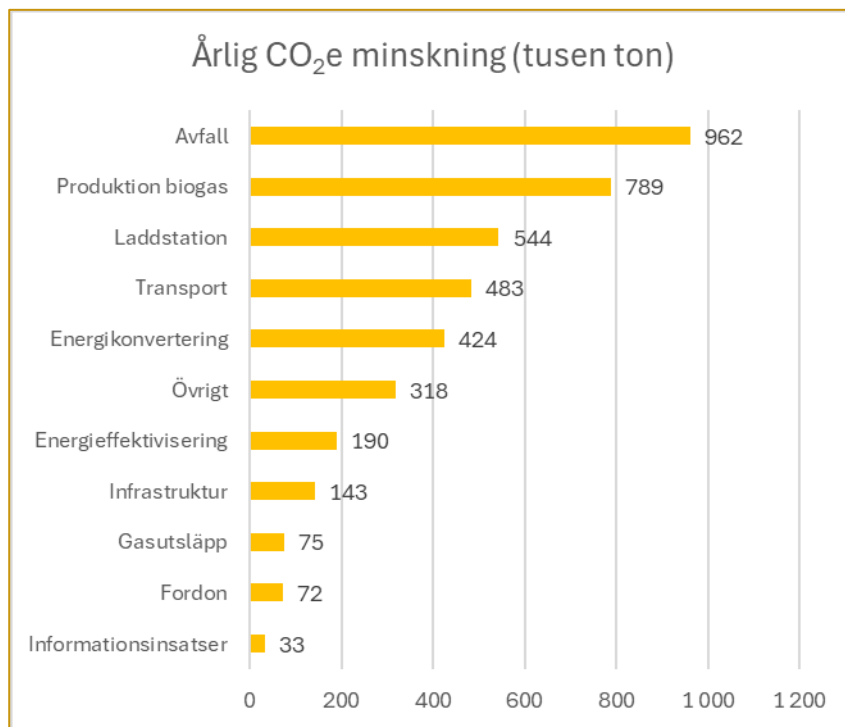

Diagram 11: Årlig förväntad minskning av växthusgasutsläpp i tusen ton koldioxidekvivalenter, per åtgärdskategori. Resultat från 2015 till och med 2024.

3.2 Additionella effekter på utsläppen av växthusgaser

I vilken utsträckning något förändras som ett resultat av ett styrmedel, som inte skulle ha inträffat utan styrmedlet, kan definieras som styrmedlets additionalitet. För att bedöma Klimatklivets additionalitet behövs information om de faktiska utsläppsminskningarna och de utsläppsminskningar som skulle ha inträffat om Klimatklivet inte hade införts.

Det har gjorts ett flertal studier och utvärderingar sedan Klimatklivets start som bland annat tittat på Klimatklivets additionalitet. Detta inkluderar Riksrevisionen (2019), WSP (2021) och Anthesis (2022). Dessa utvärderingar har visat på att ”mellan 50 och 70 procent av åtgärderna som fått stöd från Klimatklivet kan anses vara fullt additionella i meningen att investeringen annars inte skulle ha

genomförts”³. De senaste två åren har ytterligare två större utvärderingar genomförts, WSP (2023) och senast SLU genom medel från Naturvårdsverkets Miljöforskningsanslag (2025) vars resultat delvis också togs med i WSP:s utvärdering.

Enkätstudier i WSP:s utvärdering (2023) antydde att 66 procent av de beviljade åtgärderna inte hade genomförts utan stöd från Klimatklivet, och att ytterligare 25 procent hade genomförts men i mindre omfattning än om stöd inte hade getts.

Utvärderingen genom SLU:s studie genomfördes med hjälp av en statistikmetod – regressionsanalys – och undersökte ett begränsat urval företag gällande Klimatklivets inverkan på växthusgasutsläppen, nämligen företag inom utvinning och tillverkningsindustrin med minst 10 anställda. För detta urval visade studien att företagen, ur ett livscykelperspektiv, minskade sina utsläpp med 25 till 65 procent, beroende på hur lång tid som gått sedan stödet beviljades, jämfört med företag som inte fick stöd av Klimatklivet.

Resultaten för dessa två utvärderingar kan argumenteras för visa på att Klimatklivets stöd till en hög grad skapar en additionell nytta. Både vad avser om åtgärder hade genomförts eller inte utan Klimatklivets stöd, och avseende om de aktörer som erhåller stöd från Klimatklivet minskar sina utsläpp eller inte jämfört med aktörer som inte erhåller klimatklivsstöd. Det relativt stora antalet utvärderingar till trots lyfter författarna för SLU:s utvärdering att ”Klimatklivet är underforskat med tanke på att det är ett av Sveriges viktigaste styrmedel för att minska växthusgasutsläpp”⁴.

Baserat på de resultat som framkommit gjorde WSP (2023) en sammantagen bedömning att 80 procent av utsläppsminskningarna inom Klimatklivet var additionella under den tidsperiod som undersöktes (2020-2022), vilket ligger i linje med tidigare genomförda utvärderingar. Detta visar på vikten av Klimatklivet och vilken betydelse stödet har för att få till en grönomställning.

Med ovan i beaktande bedömer Naturvårdsverket att 80 procent av de 4,0 miljoner ton CO₂e per år i utsläppsminskningar som Klimatklivet bidrar till (se kapitel 3.1) är additionella. Det vill säga 3,2 miljoner ton CO₂e i utsläppsminskningar per år som bedöms ha skett på grund av stödet från Klimatklivet. Av dessa 3,2 miljoner ton CO₂e utgörs 1,4 miljoner ton CO₂e av åtgärder som är slutförda, och resterande är förväntade resultat i pågående

³ WSP, *Utvärdering av Klimatklivet – Investeringsstödetts effekter 2020-2022* (rapport 7133, Naturvårdsverket, 2024). [Utvärdering av Klimatklivet – Investeringsstödetts effekter 2020-2022; ISBN 978-91-620-7133-2](#) (Hämtad 2025-04-07)

⁴ SLU, *Effekter av investeringsstöd på svenska företag, - Slutrapport från projektet "Utvärdering av Klimatklivet: Nuvarande vetenskapliga bevis och framtida utformning"* (rapport 7172, Naturvårdsverket, 2025). [Rapport 7172 – Effekter av klimatinvesteringsstöd på svenska företag – Rapportutkast från projektet "Utvärdering av Klimatklivet: Nuvarande vetenskapliga bevis och framtida utformning" – ISBN 978-91-620-7172-1](#) (Hämtad 2025-04-07)

åtgärder.

3.3 *Utsläppsminskning ur livscykelperspektiv*

Naturvårdsverket ska vid prövningen av ansökningar i Klimatklivet bevilja de åtgärder som ger störst utsläppsminskning per investeringskrona. I den rangordningen bedömer Naturvårdsverket att det är mest rättvisande att se till åtgärdens hela effekt utifrån ett livscykelperspektiv och ta hänsyn till utsläppsförändringar inom och utom Sveriges gränser.

De flesta klimatklivsåtgärder påverkar användningen av olika energislag. För att bedöma om åtgärderna bidrar till att nå miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan beaktas vid bedömningen av ansökningarna de växthusgasutsläpp som energislagen ger upphov till under både utvinning, förädling, omvandling, transport och förbränning, så kallade livscykelutsläpp. Livscykelutsläppen kan helt ske i Sverige, till exempel för inhemska biobränslen, eller delvis ske utomlands, till exempel för fossil olja. För fossila bränslen sker den allra största delen av livscykelutsläppen vid förbränningen i Sverige. För el sker däremot större delen av livscykelutsläppen i andra länder eftersom den svenska elproduktionen är fossilfri.

3.4 *Utsläppsminskning inom och utom Sveriges gränser*

Naturvårdsverket gjorde inför förra årets lägesbeskrivning en analys av hur stor andel av utsläppsminskningarna i åtgärderna som sker inom Sveriges gränser. Naturvårdsverkets bedömning är att det inte behövts någon uppdaterad analys avseende detta inför årets lägesbeskrivning, och därför återges nedan bedömningen från förra året.

För att bedöma vilken andel av utsläppsminskningarna i åtgärderna som sker inom Sveriges gränser har Naturvårdsverket beräknat hur stor del av åtgärdernas utsläppsminskning som sker vid förbränningen av bränslen. Förbränningen sker i Sverige för alla åtgärder. Tabell 2 visar hur stor andel av utsläppsminskningen för åtgärder inom olika kategorier som sker vid förbränning.

Resten av utsläppsminskningen sker vid utvinning, förädling och transporter av bränsle. Om de verksamheterna sker utomlands sker resten av utsläppsminskningen utomlands, till exempel 10 procent för energieffektiviseringsåtgärder. Om utvinning, förädling och transporter av bränsle äger rum i Sverige sker hela utsläppsminskningen i Sverige. Andelen av utsläppsminskningen som sker i Sverige för de olika åtgärdskategorierna är därför minst lika stor som andelen i tabellen men kan vara större om utvinning, förädling och transporter av bränsle helt eller delvis äger rum i Sverige.

Åtgärdskategori	Procent
Energikonvertering	97
Energieffektivisering	90

Produktion biogas	80
Infrastruktur	80
Fordon	70
Laddstationer	70
Transport	60

Tabell 2: Andel av utsläppsminskningen som sker vid förbränning. Minst denna andel av utsläppsminskningen sker i Sverige.

Några åtgärds kategorier ingår inte i tabellen, till exempel åtgärds kategorierna gasutsläpp och avfall. Åtgärds kategorin gasutsläpp består huvudsakligen av minskning av metan- och lustgasutsläpp från avfallsdeponier, jordbruk samt sjukhus och dessa utsläppsminskningar sker helt och hållet i Sverige.

Åtgärder inom kategorin avfall påverkar ofta utsläpp både i Sverige och utomlands. För åtgärds kategorin avfall bedöms cirka 75–80 procent av utsläppsminskningen ske i Sverige.

3.5 Fördjupning i klimateffekterna av åtgärder inom Klimatklivet

Naturvårdsverket lämnar varje år ett underlag till klimatredovisningen. I underlaget bearbetar Naturvårdsverket resultaten i Klimatklivets lägesbeskrivning för att översätta de förväntade utsläppsminskningarna till de klimateffektbedömningar och utsläppsscenarioer som behövs för uppföljningen mot de nationella klimatmålen och Sveriges åtaganden inom EU.

Statistik över stödgivningen för den senaste sexårsperioden har därför kategoriserats och sorterats utifrån två huvudtyper av åtgärder; förutsättningsskapande åtgärder och åtgärder med direkta utsläppseffekter.

Exempel på förutsättningsskapande åtgärder med stöd från Klimatklivet är:

- Stöd till spillvärme, ökad plaståtervinning och vissa energieffektiviseringsåtgärder
- Stöd till inhemsk produktion av hållbara flytande och gasformiga biodrivmedel (främst biogas), vätgas och elektrobränslen för användning inom främst transportsektorn och industrin
- Stöd till infrastruktur i form av distributionssystem och tankställen
- Stöd till infrastruktur i form av allmänt tillgänglig, ändamålsenlig laddinfrastruktur.

Åtgärder med direkta utsläppseffekter karaktäriseras av att de genomförs av företag och organisationer som minskar utsläppen direkt i den egna verksamheten. Det handlar främst om bidrag till:

- Utfasning av fossila bränslen och energieffektivisering hos industri- och tjänsteföretag i den icke-handlande sektorn

- Energiåtgärder inom jordbrukssektorn, inklusive småskaliga biogasanläggningar

Statistiken har även delats upp utifrån var åtgärderna främst har sin effekt; i handlande respektive icke-handlande sektor samt om effekterna tydligt kan hänföras till utsläpp i Sverige. Åtgärdernas effekter kan nämligen hamna utanför Sverige antingen genom export av varor eller att delar av livscykeln bedöms ligga utanför landets gränser.

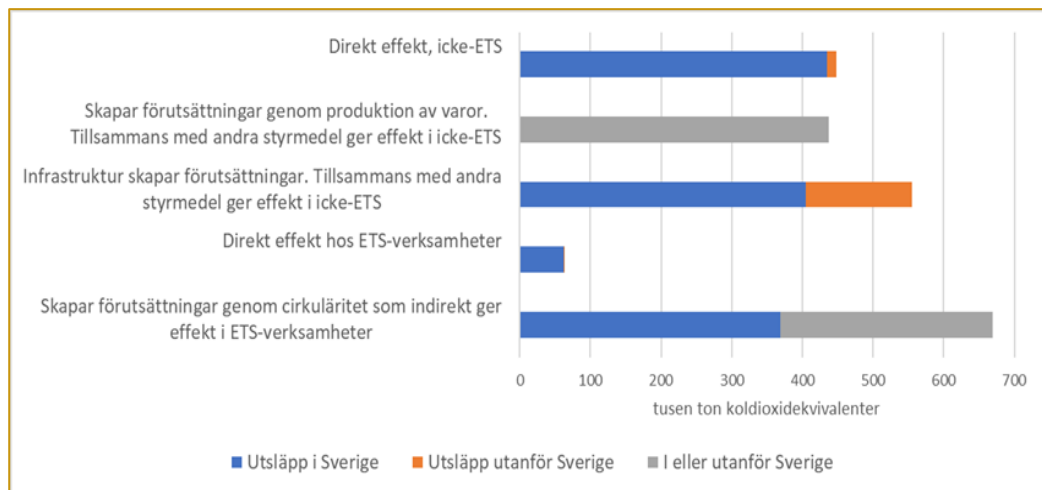

Diagram 13: Beräknad additionell utsläppsminskning (tusen ton CO₂e) i livscykelperspektiv som Klimatklivet bidrar till utifrån beviljade åtgärder åren 2018 till och med 2024. Andra styrmedel har också bidragit till de utsläppsminskningar som beskrivs som förutsättningsskapande. Grov fördelning mellan direkta effekter och förutsättningsskapande effekter i olika sektorer.

Omkring 25 procent av beräknade utsläppsminskningar totalt till följd av åtgärder som genomförts med stöd från Klimatklivet, kan enligt uppdelningen knytas till åtgärder med direkta utsläppseffekter. Åtgärderna återfinns främst i den icke-handlande sektorn. Ungefär 40 procent av de sammanlagda utsläppsminskningarna kopplade till bidrag från Klimatklivet hamnar i kategorin förutsättningsskapande av klimatomställning i den icke-handlande sektorn. Här samspelar Klimatklivet med andra styrmedel och bidrar dels med laddinfrastruktur och tankställen i Sverige samt dels till produktion av biogas, fossilfria drivmedel och andra varor som kan användas i Sverige eller andra länder. Den återstående dryga tredjedelen av de beräknade sammanlagda utsläppsminskningarna kan kopplas till investeringar i förutsättningsskapande åtgärder, företrädesvis åtgärder i kategorin avfall, som i första hand påverkar möjligheterna att sänka utsläppen i den handlande sektorn.

4 Resultat för olika åtgärds kategorier

I detta kapitel redovisas de sammanlagda resultaten i olika åtgärds kategorier. Med åtgärds kategori menas de förbestämda kategorier i ansöknings formuläret som en aktör i sin ansökan kan sortera sin åtgärd inom.

I delkapitel 4.11 redovisas också två åtgärds områden – Jordbruk och Vätgas. Dessa områden är inte förvalbara i det ansöknings formulär en aktör fyller i inför sin ansökan, och därför sorteras dessa områden in i flera olika åtgärds kategorier. Exempelvis sorteras vätgas av aktörer in inom både Transport, Infrastruktur, Energikonvertering och Övrigt. Vi har valt att ta fram och redovisa resultatet för Jordbruk och Vätgas separat då det är ett högt intresse att söka för stöd inom båda dessa områden.

Resultaten nedan bygger både på åtgärder som bifallits och är slutförda, samt bifallna åtgärder som är pågående i sitt genomförande.

4.1 Laddinfrastruktur

Under 2024 beviljade Klimatklivet mer stöd till laddinfrastruktur än något annat föregående år. Totalt beviljades 1 561 miljoner kronor i stöd till 47 819 laddpunkter, varav 524 miljoner kronor har beviljats till 43 637 laddpunkter inom Ladda bilen. Resterande 1 034 miljoner kronor fördelades till 4 182 laddpunkter för framför allt publik laddning, men i viss mån även laddning inom verksamheter.

Sen Klimatklivets start har Klimatklivet beviljat stöd till fler än 262 000 laddpunkter, se tabell 3. Av dem är cirka 21 000 publika laddpunkter, vilka är fördelade över 279 kommuner, och 83 procent uppförda fram till 2024.

I tabell 3 redovisas resultat för åtgärder som beviljats stöd under 2024, förutom för raden ”inkomna ansökningar” där antalet ansökningar till Klimatklivet under året redovisas, oavsett om de beviljats stöd eller ej. Från och med år 2023 redovisas statistiken för stödgivningen till den publika och icke-publika laddinfrastruktur inom Klimatklivets Förordning (2015:517), tillsammans med Klimatklivets andra förordning (2019:525) som berör Ladda bilen. Syftet med denna sammanslagning är att ge ett mer lättöverskådligt resultat för Klimatklivets stödgivning till laddinfrastruktur.

Tabell 3. Resultat för laddinfrastruktur från 2015 till och med 2024. För Förordning (2015:517) redovisas antalet planerade samt uppförda laddpunkter som beviljats stöd. För Ladda bilen (Förordning 2019:525) redovisas antalet uppförda laddpunkter.

Resultat stöd till laddinfrastruktur	Förordning (2019:525) installation av laddpunkter för elfordon		Förordning (2015:517) stöd till lokala klimatinvesteringar		Totalt sen Klimatklivets start
	2024	Totalt	2024	Totalt	
Inkomna ansökningar	3 603	27 703	741	6 186	33 889
Beviljade ansökningar	4 055	21 219	533	3 183	24 402
Laddpunkter i beviljade ärenden	43 637	221 827	4 182	40 892	262 719
Publika laddpunkter i beviljade ärenden	0	0	3 924	21 047	21 047
Laddpunkter för tunga fordon i beviljade ärenden	0	0	286	914	914
Publika laddpunkter för tunga fordon i beviljade ärenden	0	0	50	226	226
Beviljat belopp (miljoner kronor)	524	2 433	1 034	2 076	4 509
Förväntad utsläppsminskning per år i beviljade ärenden (ton CO2e/år)	65	331	72	213	544

Publik laddinfrastruktur

Stöd till publik laddinfrastruktur inom Klimatklivet prövas genom ett utlysning- och anbuds-förfarande baserat på tydliga, transparenta och icke-diskriminerande kriterier som rör exempelvis lokalisering, teknik och drift.

Endast platser där behovet för laddinfrastruktur inte anses vara uppfyllt kan få stöd. Behovet bedöms vara uppfyllt på de platser där det finns befintlig eller planerad laddinfrastruktur som motsvarar Klimatklivets krav för stöd avseende publik tillgänglighet, antal laddpunkter och laddeffekt. Inför varje utlysning presenterar Naturvårdsverket kartunderlag som visar vilka områden som är undantagna från utlysning för respektive laddningskategori. Områdena definieras utifrån utlysningens kriterier och uppgifter om befintliga publika laddpunkter registrerade i databaserna Nobil och Uppladdning.nu, samt redan beviljade stöd till publika laddpunkter som getts av Klimatklivet, Energimyndigheten och Trafikverket.

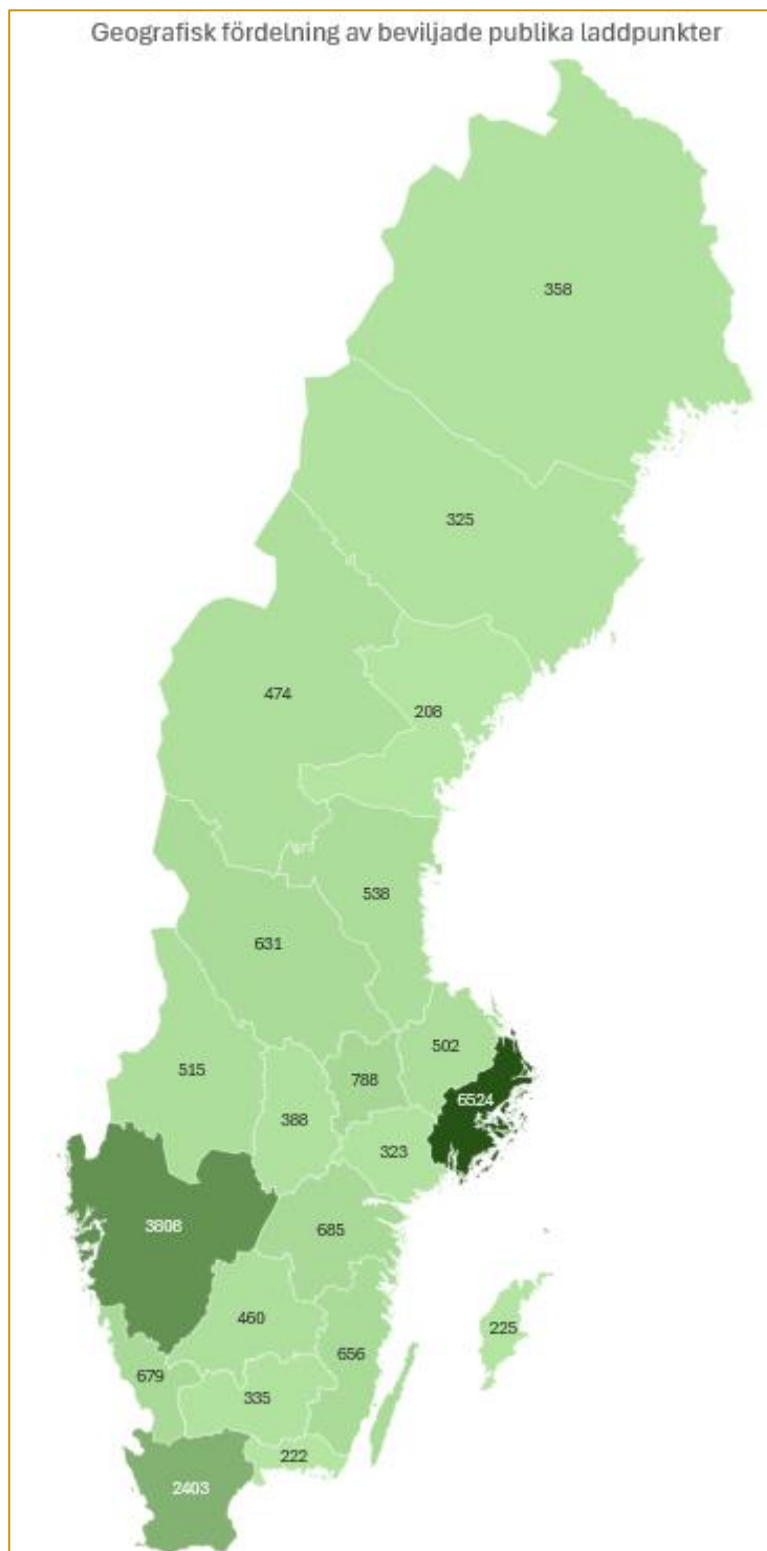
Inför varje utlysning genomför Naturvårdsverket i samarbete med Länsstyrelsen länsvisa samråd med avsikt att kontrollera om det finns platser där utbyggnad av publik laddinfrastruktur kommer ske utan statligt stöd. Om det finns aktörer som vill bygga publik laddinfrastruktur utan statligt stöd på en plats kommer platsen undantas från efterföljande utlysningar. Anbud har under 2024 kunnat lämnas

inom tre laddningskategorier utformade för en ändamålsenlig utbyggnad av publik laddinfrastruktur:

- Publik snabbladdning för tunga fordon, från 350 kW
- Publik snabbladdning för personbilar, från 150 kW
- Publik laddning för personbilar, 10–50 kW

Under våren 2024 hölls en utlysning om stöd till publik laddinfrastruktur och i denna inkom rekordmånga anbud. Av 700 lämnade anbud tillhörde drygt 70 procent laddningskategorin ”Publik snabbladdning för personbilar, från 150 kW”. Det är en tydlig trend att fler och fler ansökningar om stöd till Klimatklivet gäller snabbladdare, och allt högre effekter, i takt med att tekniken inom laddinfrastruktur snabbt utvecklas.

Figur 1 nedan visar den geografiska spridningen av publika laddpunkter som beviljats stöd av Klimatklivet till och med 2024. Ser man till den länsvisa fördelningen av antal publika laddpunkter som beviljats stöd ligger storstadsregionerna i klar framkant, med Stockholm i täten med 6 524 publika laddpunkter.

Figur 1. Geografisk fördelning av publika laddpunkter som blivit beviljade stöd av Klimatklivet till och med 2024.

Den länsvisa fördelningen av publika laddpunkter som beviljats stöd per 10 000 invånare ser dock annorlunda ut, där Gotlands län står för flest laddpunkter relativt antal invånare, följt av Jämtland och Kalmar län, se diagram 16.

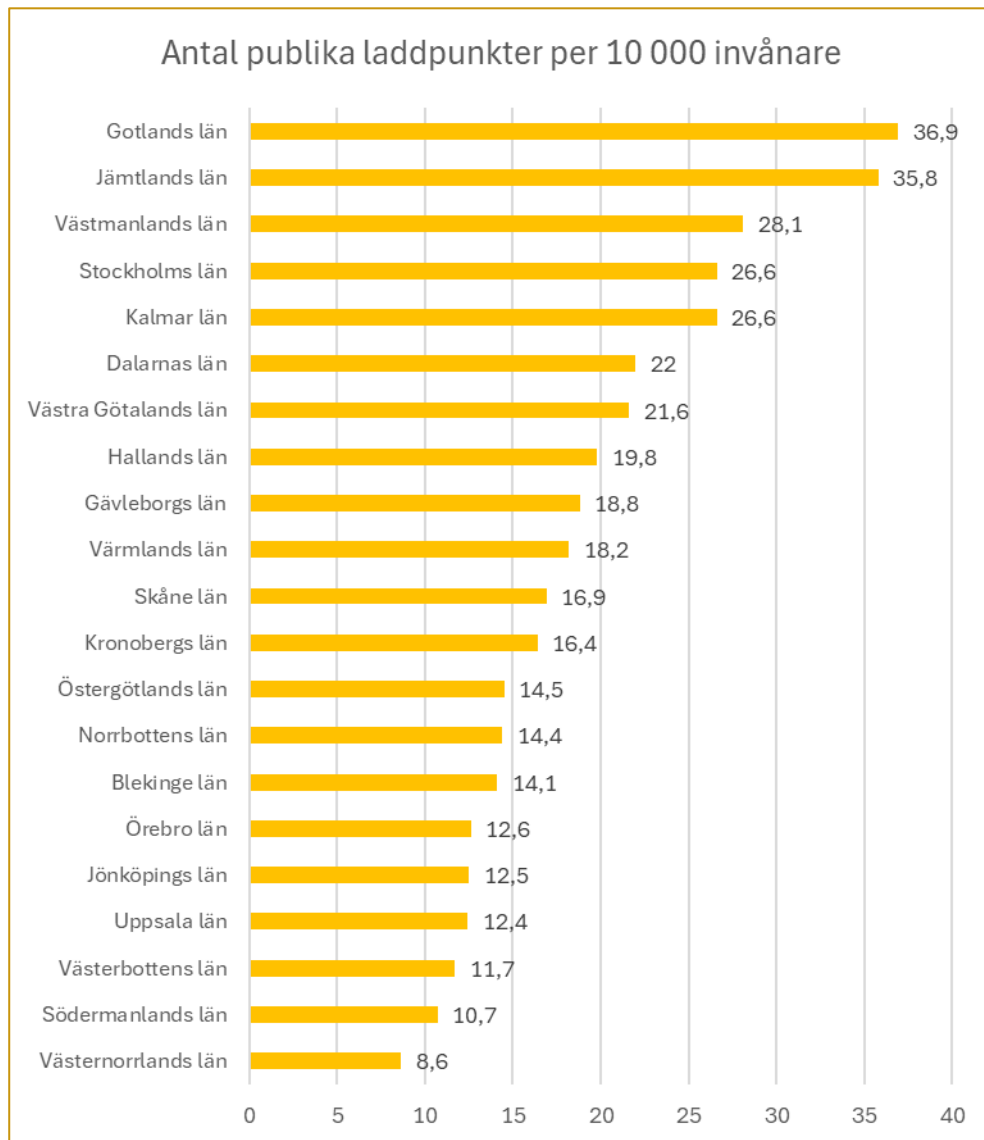

Diagram 16. Antal beviljade publika laddpunkter per 10 000 invånare i varje län. Resultat från 2015 till och med 2024.

Nedan i diagram 17 framgår hur stödgivningen till publik laddinfrastruktur har sett ut över tid sen Klimatklivets start år 2015, genom antalet beviljade publika laddpunkter per bifallsår⁵.

⁵ Med bifallsår menas det år en ansökan eller anbudet beviljades, oavsett om denna inkom till Naturvårdsverket det året eller ett tidigare år.

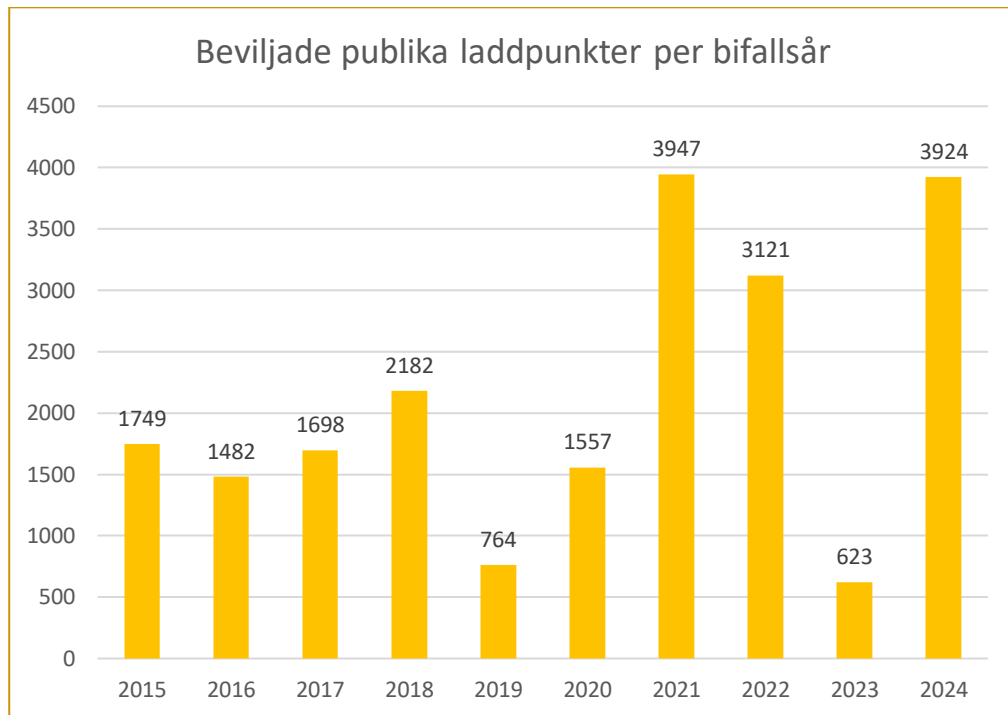

Diagram 17. Antal beviljade publika laddpunkter per år. Resultat från 2015 till och med 2024.

Laddstationer för tunga fordon

Totalt sett har Klimatklivet beviljat stöd till 148 ansökningar för laddinfrastruktur för tunga fordon. De förväntas bidra med 914 laddpunkter, varav 226 är publika.

Under hösten 2024 kom Naturvårdsverket och Energimyndigheten överens om att Klimatklivet inte längre ska hålla utlysningar om stöd till publik laddinfrastruktur för tunga fordon. Stödgivning till publika laddstationer för tunga fordon kommer därmed fortsättningsvis bara att hanteras av Energimyndigheten inom förordning (2022:107) om statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter. Naturvårdsverket kommer tills vidare fortsätta att administrera stöd för icke-publik laddinfrastruktur för tunga fordon.

Laddstationer för boende och anställda (Ladda bilen)

Sedan 2019 söks stöd för laddstationer för boende och anställda inom ramen för den del av Klimatklivet som kallas Ladda bilen. Stöd kan ges med högst 50 procent av kostnaderna, upp till ett tak på 15 000 kronor per laddpunkt.

Hittills har Klimatklivet beviljat 2,4 miljarder kronor i stöd till 21 219 ansökningar och bidragit till att 221 827 nya laddpunkter för personbilar för boende och anställda har uppförts.

Stöd till Ladda bilen ingår inte i Klimatklivsförordningen (2015:517) sedan 2019 utan finns separat i förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddpunkter för elfordon. Detta skedde för att effektivt kunna hantera den stora mängden av inkommande ansökningar genom ett mer automatiserat flöde som även leder till en förenklad ansökningsprocess för den sökande.

I diagram 18 nedan framgår hur många laddpunkter inom Ladda bilen som beviljats stöd per bifallsår sedan 2019.

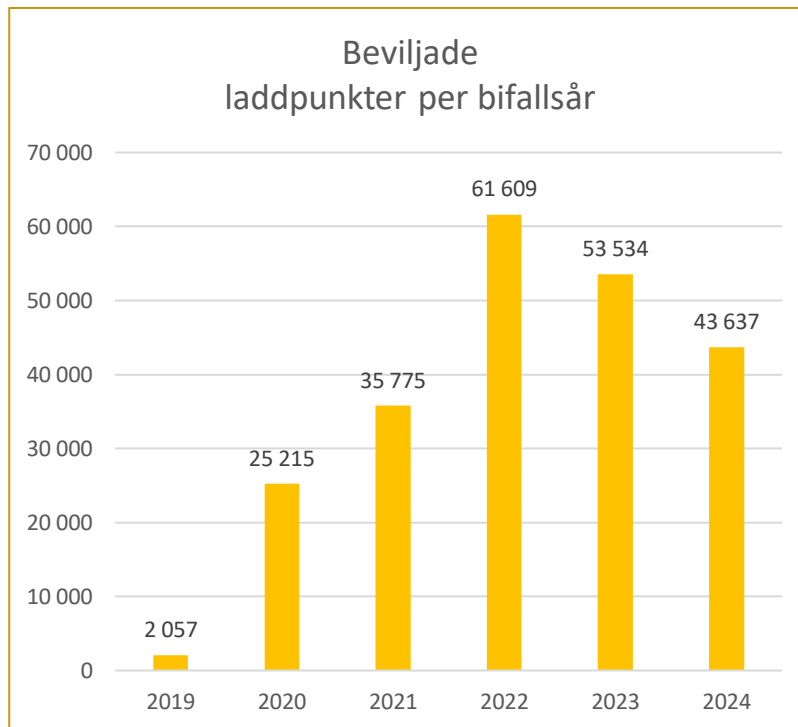

Diagram 18: Resultat för Ladda bilen, antal beviljade laddpunkter där beslut om slutligt stödbelopp tagits från 2019 till och med 2024.

Särskild satsning för utbyggnad av laddinfrastruktur

En särskild satsning gjordes av regeringen på stödet till utbyggnad av laddinfrastruktur inom Klimatklivet för åren 2023–2025, där totalt 1 200 miljoner kronor avsatts för en satsning på laddinfrastruktur, i vilket summan för år 2024 uppgick till 500 miljoner kronor.

För att möta upp regeringens satsning på utbyggnad av laddinfrastruktur inledde Naturvårdsverket en prioritering av ansökningar för laddinfrastruktur under 2023, och som fortsatt under 2024. För att ytterligare möta regeringens satsning inrättade under 2024 Naturvårdsverket även en särskild Klimatklivsenhet vilken enbart jobbar med laddinfrastruktur.

Regeringsuppdrag om främjande av icke-publik laddinfrastruktur

Genom ett regeringsuppdrag redovisade Naturvårdsverket i juni 2024 förslag till ändring av Ladda bilen-förordningen (2019:525). Uppdraget syftade till att möjliggöra ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur. Ett syfte med uppdraget var att anpassa stödgivningen till förändrade statsstödsregler och möjliggöra för fler att beviljas stöd för investeringar i laddinfrastruktur.

Genom de ändringar som Naturvårdsverket föreslog kan möjligheterna att ansöka om Ladda bilen-stödet förbättras, både för den som söker stöd för laddning för boende hos fastighetsägare med många fastigheter samt för den som söker stöd för laddning av verksamhetsfordon i mindre transportintensiva verksamheter. Även laddinfrastruktur som är tillgänglig för en avgränsad grupp

av allmänheten omfattas av de föreslagna ändringarna, exempelvis laddning för kunder och besökande som använder gästparkeringar vid hotell, campingar eller andra utflyktsmål.

4.2 Avfall och cirkularitet

Tabell 4: Resultat för åtgärds-kategorin avfall från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	293 st
Beviljade åtgärder	80 st
Beviljat belopp	1 636 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	962 000 ton CO ₂ e/år

Avfall och cirkulära flöden är den åtgärds-kategori som förväntas bidra med störst utsläppsminskning per år inom Klimatklivet. Det kan handla om återvinning av textil, plast och grön betong samt återvinning av andra material så som batterier och metaller. Bland dessa åtgärder finns några som innebär att ny resurseffektiv teknik införs som kan användas i Sverige eller i andra länder.

Plaståtervinning är den vanligaste typen av åtgärd inom kategorin. Åtgärderna kan exempelvis bestå av en förbättrad avfallssortering som innebär att mindre andel plast går till förbränning, eller att restprodukter ersätter jungfruliga varor. Ansökningar som rör plaståtervinning medför ofta stora utsläppsminskningar eftersom alternativet, förbränning av plast, bidrar med mycket utsläpp på grund av plastens höga utsläppsvärde.

Inom åtgärds-kategorin återfinns också åtgärder som syftar till återvinning eller att minska uppkomsten av avfall. Det kan till exempel vara att restprodukter från en industriell process ersätter jungfrulig råvara i en annan, som när slagg från stålindustrin ersätter en del av cementen i betong. Det kan också handla om investeringar i sorterings- och återvinningsanläggningar som möjliggör att avfall kan bli till nya råvaror.

4.3 Energieffektivisering

Tabell 5: Resultat för åtgärds-kategorin energieffektivisering från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	1 142 st
Beviljade åtgärder	113 st
Beviljat belopp	970 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	190 000 ton CO ₂ e/år

Ansökningarna inom kategorin energieffektivisering innefattar bland annat åtgärder som bidrar till att minska användningen av fossila bränslen inom jordbrukssektorn, energieffektivare fjärrvärmeproduktion och minskad energiförbrukning i byggnader eller industriprocesser.

Merparten av de ansökningar som innebär minskad elanvändning eller minskat fjärrvärmebehov så som byte till mer energieffektiv belysning, förbättrad isolering eller ventilation i fastigheter får avslag. Dessa åtgärder uppvisar ofta en

förhållandevis låg utsläppsminskning per investeringskrona, då el och fjärrvärme har relativt låga utsläppsvärden. Inom kategorin finns också flertalet åtgärder som innebär investeringar i solceller. Klimatklivet får inte ge stöd till elproduktion (med undantag från elproduktion från biogas), och därför får även dessa åtgärder avslag.

4.4 Energikonvertering

Tabell 6: Resultat för åtgärds-kategorin energikonvertering, från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	3 599st
Beviljade åtgärder	1 659 st
Beviljat belopp	2 782 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	424 000 ton CO ₂ e/år

Energikonverteringar är den näst största åtgärds-kategorin sett till antal beviljade åtgärder och tredje största sett till beviljat stödbelopp. Energikonverteringar innefattar åtgärder där, oftast oljepannor, byts främst till fasta biobränslepannor, el eller fjärrvärme som har mindre växthusgasutsläpp. Då denna nya utrustning ofta är effektivare, innefattar en energikonvertering ofta också en viss energieffektivisering. Inom kategorin genomförs åtgärder huvudsakligen inom jordbruk, industriprocesser samt uppvärmning av fastigheter och lokaler. Investeringskostnaden för den här typen av åtgärder tenderar att vara något lägre än för flera andra åtgärds-typer och kan variera från några hundratusen till några miljoner kronor.

En stor del av de åtgärder inom Klimatklivet som bedöms ha så kallade direkta utsläppseffekter (läs mer i kapitel 3.5), återfinns i denna åtgärds-kategori.

Jordbruket fortsätter att vara den vanligaste sektorn inom vilket energikonverteringsåtgärder sker. Elektrifieringen och automatiseringen är med och bidrar till ett viktigt tekniskifte inom jordbruks-sektorn, som förutom minskade utsläpp ger lantbrukarna en bättre arbetsmiljö med mindre avgaser, damm och buller i sin dagliga verksamhet. Resultaten inom jordbruket som helhet presenteras närmare i avsnitt 4.11.

4.5 Fordon

Tabell 7: Resultat för åtgärds-kategorin fordon från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	944 st
Beviljade åtgärder	249 st
Beviljat belopp	292 miljoner kronor
Förväntad årlig utsläppsminskning	72 000 ton CO ₂ e/år

En viktig del i klimatomställningen är att minska utsläppen inom sjöfart, flyg och tyngre transporter. Klimatklivet ger stöd till investeringar som krävs för en övergång till eldrift, biogas eller andra hållbara drivmedel inom dessa områden. Fordonsåtgärderna handlar framför allt om att möjliggöra investeringar i fossilfria tunga fordon och även arbetsmaskiner. I huvudsak är det tunga fordon

med flytande biogas som drivmedel som dominerat bland ansökningar men stöd har även beviljats för elfordon, ED95 (etanol) och hybrider samt eldrivna arbetsmaskiner.

Sedan februari 2024 är det Energimyndigheten som ansvarar för stöd till köp av miljölastbilar och miljöarbetsmaskiner via Klimatpremien. Förordningsändringen har gjort att Klimatklivet under 2024 inte beviljat stöd till några fordon samt att färre antal arbetsmaskiner erhållits stöd. Det är endast mindre arbetsmaskiner som Klimatklivet kan bevilja stöd till.

4.6 *Infrastruktur*

Tabell 8: Resultat för åtgärds-kategorin infrastruktur från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	295 st
Beviljade åtgärder	78 st
Beviljat stödbelopp	405 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	63 000 ton CO ₂ e/år

Klimatsmarta infrastrukturlösningar är en förutsättning för att samhället ska kunna ställa om till fossilfria transporter. Klimatklivet har under åren beviljat stöd till bland annat gång- och cykelinfrastruktur samt upprustning av industrispår. Andra viktiga projekt inom infrastruktur är de som syftar till att flytta transporter från väg till järnväg och exempel på sådana åtgärder är omlastningscentraler och logistikterminaler.

Majoriteten av produktionsanläggningar av vätgas som beviljats stöd går också att finna i denna åtgärds-kategori. Resultaten för vätgasåtgärder som helhet presenteras närmare i avsnitt 4.11.

4.7 *Produktion av biogas*

Tabell 9: Resultat för åtgärds-kategorin produktion av biogas från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	385 st
Beviljade åtgärder	172 st
Beviljat belopp	5 799 miljoner kronor
Beräknad utsläppsminskning	789 000 ton CO ₂ e/år

Totalt har 1,1 miljarder kronor beviljats i stöd till gårdsanläggningar som vill producera el och värme från biogas sedan det blev möjligt att söka stöd för detta 2022. Resterande del av stödet till biogas går till övervägande del till transport och industri där den ersätter fossila bränslen.

Åtgärderna som har fått stöd från Klimatklivet förväntas bidra med 2 382 GWh årligen när samtliga anläggningar är i drift.

Detta innebär att för första gången är den förväntade produktionsvolymen när alla biogasanläggningarna är i drift, högre än den nuvarande biogasproduktionen i Sverige (2 255 GWh/år). Potentialen att producera mer biogas från gödsel är emellertid fortsatt stor, hittills nyttjas mindre än fem procent för biogas enligt utredningen Vägen mot fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67).

Småskalig biogasproduktion kan i stor utsträckning bidra till att ge ökad försörjningstrygghet både för energi och livsmedel då jordbrukarna blir mer självförsörjande på energi till verksamheten. Landsbygden stärks samtidigt då vi får fler livskraftiga företag som även kan bidra till minskad import av fossila bränslen om biogasen uppgraderas till fordonskvalitet.

Även om gårdsanläggningar utgör en stor del av de beviljade ansökningarna så har även flera stora röttningsanläggningar beviljats stöd. De sex största röttningsanläggningarna har beviljats totalt 1,4 miljarder kronor i stöd med en samlad investeringskostnad på 3,2 miljarder kronor.

4.8 Minskade gasutsläpp

Tabell 10: Resultat för åtgärds-kategorin gasutsläpp från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	174 st
Beviljade åtgärder	48 st
Beviljat belopp	76 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	75 000 ton CO ₂ e/år

Klimatklivet ger även stöd till åtgärder som minskar utsläppen av andra växthusgaser än koldioxid. Inom kategorin gasutsläpp ryms bland annat åtgärder som innebär utbyte av kylsystem i matvarubutiker. De gamla systemen innehåller fluorerade växthusgaser med mycket hög miljöpåverkan. Kategorin innefattar även åtgärder som destruktion av lustgas inom vården. Åtgärder som innebär minskade metanutsläpp från deponier och vid reningsverk är de åtgärder som bidrar med mest klimatnytta i denna kategori.

Det låga antalet beviljade ansökningar, och den relativt låga årliga utsläppsminskningen till trots, konstaterar vi att denna åtgärds-kategori har en av de högsta utsläppsminskningarna per investeringskrona. Detta rör främst lustgasdestruktion och minskning av metanutsläpp.

4.9 Transport

Tabell 11: Resultat för åtgärds-kategorin transport från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	855 st
Beviljade åtgärder	213 st
Beviljat belopp	1 871 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	483 000 ton CO ₂ e/år

Huvuddelen av de hittills beviljade ansökningarna i kategorin Transport är tankstationer för biodrivmedel såsom biogas, samt tankstationer för vätgas.

4.10 Åtgärdskategori Övrigt

Tabell 12: Resultat för åtgärdskategori övrigt från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	385 st
Beviljade åtgärder	42 st
Beviljat belopp	668 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	318 000 ton CO ₂ e/år

De åtgärder som inte passar in i de andra kategorierna återfinns under kategorin Övrigt. Det handlar ofta om åtgärder som innebär ny teknik, innovationer och nytillkomna åtgärdstyper. Naturvårdsverket har bland annat gett stöd till flertal biokolsansökningar men också gett stöd till en produktionsanläggning för pellets samt till en träfibermullmaskin för att producera mull som ska ersätta torv i jordprodukter och en fiberströanläggning, för att ersätta torv som strömedel.

4.11 Åtgärdsområden jordbruk och vätgas

Åtgärder inom jordbruk och vätgas ingår i flera åtgärds kategorier inom Klimatklivet. Exempelvis kan vätgas vara klassificerat både inom ”Infrastruktur”, ”Fordon” och ”Transport”. För att tydliggöra resultaten inom dessa områden, redovisas därför statistiken för dess två områden i detalj här nedan. Notera att resultaten, såsom beviljat belopp, alltså redan redogjorts för ovan i redovisningen av åtgärds kategorierna.

Jordbruk

Tabell 13: Resultat för ansökningar inom området jordbruk som återfinns i olika åtgärds kategorier. Resultat från 2015 till och med 2024.

Inkomna ansökningar	2 051 st
Beviljade åtgärder	951 st
Beviljat belopp	2 879 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	304 000 ton CO ₂ e/år

En av de sektorer som har fått mycket stöd från Klimatklivet är jordbruket. Sedan 2015 har 951 av totalt 2 051 inkomna ansökningar med koppling till jordbruket fått Klimatklivstöd.

En stor del av ansökningar inom åtgärds kategori Energikonverteringar kommer från jordbrukssektorn. Hittills har 707 miljoner kronor beviljats i stöd till 731 åtgärder inom jordbruket kopplat till Energikonverteringar. Åtgärderna inom jordbruket sträcker sig dock även över andra åtgärds kategorier, såsom Produktion av biogas och i viss mån Energieffektivisering.

Energieffektiviseringsåtgärder inom jordbrukssektorn som fått stöd är exempelvis investeringar som innebär en effektiviserad körning på gård. Vidare, en stor del av åtgärder rör också elektrifiering av bevattningssystem och utfodringssystem. Det visar också på ett fortsatt intresse för konvertering av arbetsutrustning från diesel till el och bidrar både till ett konkurrenskraftigt jordbruk och minskat fossilberoende.

Naturvårdsverket ser fortsatt att stöd från Klimatklivet kan möjliggöra för jordbrukssektorn att ställa om till en mer klimatsmart och hållbar livsmedelsproduktion, samtidigt som jordbrukare blir mer självförsörjande på energi. Detta kan bidra till en stärkt försörjningstrygghet på energi och livsmedel.

Vätgas

Tabell 14: Resultat för vätgasansökningar i olika åtgärds-kategorier, från 2015 till och med 2024. Resultaten ingår även inom respektive åtgärds-kategoris resultat.

Beviljade åtgärder	57 st
Beviljat belopp	1 519 miljoner kronor
Beräknad årlig utsläppsminskning	132 000 ton CO ₂ e/år

Bifallna åtgärder inom vätgas går främst att finna inom åtgärds-kategorierna Infrastruktur och Transport.

Klimatklivet har hittills beviljat stöd till större delen av distributionskedjan avseende vätgas för vägtransportsektorn. Detta inkluderar produktionsanläggningar av förnybar vätgas, distributionslager samt vätgastankstationer. Ett fåtal större åtgärder har också beviljats till elektrobränslen för sjö- och flygtransportsektorn. För att kunna producera sådana bränslen måste först förnybar vätgas produceras innan dess att det sammanfogas med biogen koldioxid för att exempelvis producera e-metanol.

Naturvårdsverket ser ett fortsatt ökat intresse för denna åtgärds-kategori de senaste två åren. I tabellen ovan ingår ansökningar som på något sätt rör vätgas. Ansökningar om stöd inom området vätgas innefattar huvudsakligen produktion och tankstationer men vi kan även ge stöd till vätgasinfrastruktur. Vätgas har en stor potential att bidra till omställningen inom tunga transporter och inom industrin där det kan vara svårt att gå över till fossilfritt eller direktelektrifiera.

I bedömningen av ansökningar för produktion av vätgas via elektrolys lägger Naturvårdsverket stor vikt vid att energin är förnybar samt att sidostrommar i form av spillvärme och syrgas tillvaratas.

Nya statsstödsregler för vätgasinfrastruktur trädde i kraft i februari 2022. Förändringen innebar att utlysningar för publik vätgasinfrastruktur, liksom publik laddinfrastruktur, kan omfattas av ett konkurrensutsatt anbuds-förfarande enligt artikel 36a i statsstödsregler. Naturvårdsverket hade ett första konkurrensutsatt anbuds-förfarande för vätgastankstationer under 2024, för etablerande av tankstationer längs med Trans-European Transport Network (TEN-T) stornätet. Totalt inkom 33 anbud från nio olika företag som sökte totalt 747 miljoner kronor i stöd. 12 anbud och fem företag beviljades stöd till en total stödsumma

av 224,5 miljoner kronor. De beviljade tankstationerna planeras att etableras från Trelleborg i syd till Kiruna i norr i syfte att uppfylla kraven på geografisk täthet som framgår i Förordningen om infrastruktur för alternativa drivmedel (AFIR).

5 Samhällsekonomiska effekter av Klimatklivet

Klimatklivet bidrar till att varaktigt minska utsläppen av växthusgaser, och hittills genomförda utvärderingar visar att det görs på ett kostnadseffektivt sätt. Utöver minskade utsläpp av växthusgaser bidrar Klimatklivet också till nya arbetstillfällen och till att uppnå ett flertal av de svenska miljökvalitetsmålen. Naturvårdsverket bedömer att samtliga effekter av Klimatklivet är svåra att räkna om till monetära värden för att göra en kostnads-nyttöanalys och därför beskrivs effekterna i kvalitativa termer.

5.1 Uppföljning av åtgärder

Uppföljning av åtgärder som fått stöd från Klimatklivet sker löpande och i olika former. Kontinuerlig uppföljning av åtgärder sker bland annat genom lägesrapportering och slutrapport från stödmottagare. Lägesrapporternas viktigaste funktion är att visa om åtgärderna löper enligt plan. När en åtgärd är genomförd redovisas åtgärdens slutgiltiga kostnad och, om möjligt, en uppmätt klimatpåverkan. Därtill genomför Naturvårdsverket tillsammans med länsstyrelserna kontroll av de åtgärder som slutförts.

Under året som gått har Naturvårdsverket tillsammans med länsstyrelserna genomfört kontroller i 138 åtgärder hos stödmottagare runt om i landet, varav 20 besök genomfördes på plats, 22 besök var hybridkontroller (där länsstyrelsen medverkade på plats och Naturvårdsverket på distans) och resterande kontroller genomfördes helt digitalt. Detta innebär att antal platsbesök ökat något från föregående år samtidigt som vi ser en trend av fler fysiska platsbesök.

Kontrollerna genomförs alltid för åtgärder som beviljats 10 miljoner kronor eller mer i stöd. De genomförs även på ett urval av åtgärder där stödmottagaren sökt stöd vid upprepade tillfällen, åtgärder med återkommande kontaktpersoner eller firmatecknare samt åtgärder där stödmottagarens beslutsvillkor inte har efterlevts. Därtill kontrolleras även slumpmässigt utvalda åtgärder.

Kontrollerna är viktig del av uppföljningen och riskhanteringen inom Klimatklivet. Erfarenheten hittills är att kontrollen återspeglar vad som angetts i slutrapporterna och att åtgärderna i huvudsak har genomförts såsom angivet i respektive ansökan. Kontakten med stödmottagarna under kontroll på plats kan också leda till nya ansökningar inom stödmottagarens verksamhet där det går att ytterligare minska utsläppen av växthusgaser. Uppföljning av åtgärder ger Naturvårdsverket viktiga insikter för Klimatklivets fortsatta utvecklingsarbete och för att underlätta och öka kontakten mellan Naturvårdsverket, länsstyrelserna och stödmottagarna.

5.2 Utvärdering av Klimatklivet

Enligt Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (gruppundantagsförordningen) krävs en utvärdering för stödprogram med en årlig budget på över 150 miljoner euro. Under 2023 genomförde konsultbolaget WSP, på uppdrag av Naturvårdsverket, en utvärdering av Klimatklivet i enlighet med den utvärderingsplan som godkänts av EU-kommissionen. Utvärderingen hade fokus på åren 2020–2022.

En stor del av WSP:s utvärdering undersökte Klimatklivets additionalitet. Detta har behandlats tidigare i denna lägesbeskrivning, se kapitel 3.2.

Vidare visade utvärderingen att stödet har bidragit till marknadsintroduktion och spridning av teknik. Sammantaget bedömdes Klimatklivet i utvärderingen, utöver en relativt hög additionalitet, ha en positiv inverkan på andra miljökvalitetsmål och hälsa, och effekter på sysselsättning. I utvärderingen kunde man inte påvisa någon snedvridning av konkurrens på de marknader där Klimatklivet ger stöd.

I och med att Klimatklivet förlängts har en ny utvärderingsplan för åren 2024–2028 tagits fram.

5.3 Sysselsättningseffekter

Utöver utsläppsminskningar bidrar Klimatklivet även till ökad sysselsättning. Enligt WSP:s beräkningar från utvärderingen 2023 så uppskattas den årliga sysselsättningseffekt som uppstår i åtgärdernas investeringsfas till cirka 200–500 årsarbeten under åren 2020–2022, beroende på om man bara räknar effekten av stödet eller om man räknar på effekten av hela investeringen. För sysselsättningseffekter i driftsfasen används enkätsvaren som tyder på att cirka 15 procent av stöden har resulterat i minst en ny tillsvidareanställd. Baserat på Klimatklivets stöd under perioden 2020–2022 uppskattas att verksamheterna som fått stöd nyanställt cirka 300 personer med tillsvidareanställning (på heltid eller deltid), det vill säga cirka 100 personer årligen. Nyanställningar har skett inom alla åtgärdsgrupper och i högre utsträckning inom kategorierna avfall, energieffektivisering och produktion av biogas än inom andra åtgärdsgrupper.

Baserad på WSP siffror har sysselsättningsgraden för 2024 troligtvis varit liknade som för 2020–2022, det vill säga åtgärder som fått Klimatklivets stöd har bidragit med cirka 100 anställningar.

5.4 Samverkan med andra myndigheter för effektivare hantering av Klimatklivet

Klimatklivet interagerar med andra klimatpolitiska styrmedel som till exempel utsläppshandel och klimatpremien. Eftersom Klimatklivet är ett brett stöd finns det utmaningar kring gränsdragning mot andra stödsystem. Ett exempel är att det finns flera stödsystem som syftar till att främja laddinfrastruktur, vilka hanteras av bland annat Energimyndigheten och Naturvårdsverket. Ett annat exempel är stödsystemet Industriklivet, som också hanteras av Energimyndigheten, som i vissa fall kan ge stöd åt samma typer av åtgärder som Klimatklivet. Naturvårdsverket har under 2024 fortsatt arbetet med utökad samverkan med Energimyndigheten för att tydliggöra gränsdragning och minimera risken för att samma del av en åtgärd beviljas stöd från flera stödsystem, och bidra till att de olika stödsystemen tillsammans ger en effektiv statlig stödgivning.

Under 2024 har Naturvårdsverket även fortsatt att ha täta dialoger med Energimyndigheten kring utbyggnaden av tankinfrastruktur för vätgas och kring stödgivning för laddinfrastruktur. Både vad gäller risk för dubbelarbete och dubbelfinansiering, men också gällande kunskapsutbyte för att utveckla och effektivisera respektive myndighetsarbete inom dessa stödområden.

Naturvårdsverket fortsätter att samverka med Jordbruksverket för att förstå och på bästa sätt hantera ansökningar om stöd inom jordbrukssektorn. Jordbruksverket har även bidragit med expertstöd i bedömningen av vissa klimatklivsåtgärder inom jordbruket och Naturvårdsverket har fört diskussioner med handläggare på Jordbruksverket för att hitta rätt i gränsdragningen mellan strategiska planen⁶ och Klimatklivet. Jordbruksverket har dessutom kontaktat oss för att diskutera utformningen av nya stöd, till exempel Kväveklivet. Den gemensamma ambitionen är att skapa en tydlighet så att de olika stöden kan komplettera varandra.

5.5 Länsstyrelsernas arbete med Klimatklivet

Genom det täta samarbetet mellan Naturvårdsverket och länsstyrelserna, sker en löpande samverkan för att kontinuerligt effektivisera myndigheternas hantering och handläggning av Klimatklivet. Detta inkluderar exempelvis utveckling av länsstyrelsens yttrandemall för klimatklivsansökningar.

Naturvårdsverket arrangerar också ett flertal webinarier tillsammans med länsstyrelserna i vägledningssyfte men även för att samla in synpunkter och erfarenheter eftersom länsstyrelserna i sin tur vägleder stödsökande.

Alla 21 länsstyrelserna har redovisat sitt arbete med klimatinvesteringar i respektive län. Länsstyrelsernas arbete med Klimatklivet regleras i både länsstyrelsernas och Naturvårdsverkets regleringsbrev. Länsstyrelserna ska administrera och vägleda länets aktörer för effektiva klimatinvesteringar och synergieffekter mellan olika projekt, lämna yttranden om ansökningar till Naturvårdsverket samt när det är relevant att utveckla och effektivisera arbetet.

Länsstyrelsernas arbete med Klimatklivet finns i bilaga 1.

⁶ Tidigare kallat Landsbygdsprogrammet

Referenslista

Carlgren, A. 2021. ”Effekter av styrmedel på fordonsmarknaden – en fallstudie av Sverige och Finland.” Hämtad 2020-03-28.

https://stud.epsilon.slu.se/17611/1/carlgren_a_220309.pdf

Ekstrand, C. 2021. ”Elektrifieringen av personbilsflottan – En prognos över hur det ökade elbehovet påverkar Stockholms regionnät åt 2030”. Hämtad 2022-03-28. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1587594/FULLTEXT01.pdf>

Ferguson et al. 2025. ”Effekter av investeringsstöd på svenska företag, - Slutrapport från projektet ’Utvärdering av Klimatklivet: Nuvarande vetenskapliga bevis och framtida utformning’ ”. Hämtad 2025-04-07). [Rapport 7172 – Effekter av klimatinvesteringsstöd på svenska företag – Rapportutkast från projektet ’Utvärdering av Klimatklivet: Nuvarande vetenskapliga bevis och framtida utformning’ – ISBN 978-91-620-7172-1](#)

Pädam et al. 2023. ”Utvärdering av Klimatklivet – Investeringsstödetts effekter 2020-2022”. Hämtad 2024-03-12.

<https://www.naturvardsverket.se/publikationer/7100/978-91-620-7133-2/>

Riksrevisionens rapport. 2019. “Klimatklivet – stöd till lokala klimatinvesteringar”, RiR 2019:1, Hämtad 2022-03-28.

https://www.riksrevisionen.se/download/18.7df9df95168512424e317741/1547646400542/RIR_2019_1_ANPASSAD.pdf

SOU 2021:67 Vägen mot fossiloberoende jordbruk.

https://www.regeringen.se/contentassets/5621fe4d68724883aae1231291baff7f/sou-2021_67_webb_ny_v1.pdf

Bilaga 1 - Länsstyrelsernas arbete med Klimatklivet

Länsstyrelserna

Redovisning

Datum
2025-03-14Diarienummer
16593-2024

Diarieförd i Dalarnas län

Naturvårdsverket

Samlad redovisning av länsstyrelsernas förslag kring förbättrad samhällsekonomisk effektivitet inom Klimatklivet

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar i enlighet med LEKS styrgrupp att godkänna denna samlade redovisning.

Beskrivning av ärendet

Enligt Naturvårdsverkets regleringsbrev för år 2024 ska deras redovisning av Klimatklivet ske ”med hjälp av underlag från länsstyrelserna via Länsstyrelsen i Dalarnas län och Statens energimyndighet.” Hänvisningen till Länsstyrelsen i Dalarnas län görs eftersom den länsstyrelsen är värdlän för Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning, LEKS. Naturvårdsverket har från länsstyrelserna efterfrågat förslag på förbättrad samhällsekonomisk effektivitet inom Klimatklivet. LEKS har gjort denna sammanställning baserat på de svar som länsstyrelserna gett i redovisningar av regleringsbrevsuppdrag 3.A.1 till Regeringskansliet.

Sammanställning av länsstyrelsernas redovisningar

Nedan följer en sammanställning av länsstyrelsernas redovisningar till regeringen, mer specifikt för fråga 4 i anvisningarna från LEKS;

”4. I arbetet med Klimatklivet har Naturvårdsverket i uppdrag att ge förslag på förändringar som kan göras för att öka stödets samhällsekonomiska effektivitet. Vad ser ni för utvecklingsbehov för Klimatklivet för att öka stödets samhällsekonomiska effektivitet?”

I sammanställningen presenteras de identifierade utvecklingsbehoven utifrån hur många län som lyft dem, där det utvecklingsbehov som lyfts av flest län presenteras först. Sammanställningen har genomförts av LEKS.

Innehåll

BESLUT	44
BESKRIVNING AV ÄRENDET	44
SAMMANSTÄLLNING AV LÄNSSTYRELSESNAS REDOVISNINGAR	44
UTVECKLINGSBEHOV SOM SEX ELLER FLER LÄNSSTYRELSER LYFTER	46
OSÄKERT BUDGETLÄGE	46
ÖKAD MÖJLIGHET FÖR STÖD TILL ENERGIEFFEKTIVISERING	46
ANBUDSFÖRFARANDE LADDINFRASTRUKTUR	47
PRIORITERING AV FÖRSÖRJNINGSTRYGGHET	48
UTVECKLINGSBEHOV SOM TRE LÄNSSTYRELSER LYFTER	48
HANDLÄGGNINGSTID PÅ NATURVÅRDSVERKET	48
PRIORITERING GENOM SÄNKT KLIMATNYTTOKVOT	49
ARBETSSÅTT VID RÅDGIVNING OCH HANDLÄGGNING	49
TYDLIGGÖRA KLIMATKLIVET GENTEMOT ANGRÄNSANDE STÖD	49
UTVECKLINGSBEHOV SOM TVÅ LÄNSSTYRELSER LYFTER	50
CIRKULARITET OCH RESURSHUSHÅLLNING	50
UTVECKLINGSBEHOV SOM EN LÄNSSTYRELSE LYFTER	50
STÖD TILL LADDINFRASTRUKTUR BÖR FÖLJAS UPP	50
ÖKAD NÄRVARO FRÅN NATURVÅRDSVERKET I LÄNET	50
ENKLARE ÅTGÄRDER, ENKLARE ANSÖKAN?	51
STÖD TILL TESTER OCH KAMPANJER	51
EXPORTENS KLIMATNYTTA	51
SAMORDNING MED SVERIGES STRATEGISKA PLAN FÖR DEN GEMENSAMMA JORDBRUKSPOLITIKEN 2023–2027	51
DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET	51

Utvecklingsbehov som sex eller fler länsstyrelser lyfter

Osäkert budgetläge

Nio länsstyrelser lyfter frågan om att Klimatklivets osäkra budgetläge påverkat stödet negativt, och att en säkrare budget skulle kunna öka stödets samhällsekonomiska effekt.

Länsstyrelsen Gotlands län lyfter att den sänkta bemyndiganderamen (långtidsbudgeten) omöjliggör större ansökningar och därmed får stora samhällsekonomiska földeffekter. *Länsstyrelsen Jämtlands län* menar att den oförutsägbara finansieringen av Klimatklivet inte skapar bra förutsättningar för de sökande. *Länsstyrelsen Norrbotten* efterfrågar ett ökat bemyndigande för Naturvårdsverket, då de menar att inställda ansökningsomgångar på grund av osäkerhet i budgeten skadar förtroendet för Klimatklivet. *Länsstyrelsen Skåne* anger att oförutsägbara förutsättningar för att ansöka om stöd riskerar att minska ansökningar för mer omfattande projekt. *Länsstyrelsen Västmanlands län* menar att många större ansökningar med lång genomförandetid inte kunnat beviljas på grund av det osäkra budgetläget. *Länsstyrelsen Västernorrland* anser att förändringar i finansieringen av statliga stöd skapar en osäkerhet som inte gynnar företagen. *Länsstyrelsen Västra Götaland* ser att aktörer inte vågar investera i större klimatåtgärder när en långsiktighet och pålitlighet saknas för Klimatklivet. *Länsstyrelsen Örebro* ser en risk att osäkerhet i budgeten gör att större, mer strategiska projekt minskar och att kortare projekt ökar, och med det en minskad effektivitet av stödet. *Länsstyrelsen Östergötland* menar att begränsningen av Naturvårdsverkets bemyndiganderam kan ha bidragit till att åtgärder med hög klimatnytta inte kunnat söka stöd. Långsiktighet och planerbarhet är viktigt och något som industrin efterfrågar, något som bland annat nämns i Energimyndighetens rapport ”Industrin – nuläge och förutsättningar för omställning 2024”.

Ökad möjlighet för stöd till energieffektivisering

Sju länsstyrelser anser att ökade möjligheter för Klimatklivet att ge stöd till energieffektivisering skulle vara något som bidrog till att öka stödets samhällsekonomiska effektivitet (Se även utvecklingsbehovet ”Stöd till åtgärder som gynnar elsystemet” för inspel som är närliggande men inte lyfter energieffektivisering direkt).

Länsstyrelsen Kronoberg anger att energieffektivisering ofta är den samhällsekonomiskt effektivaste åtgärden, eftersom det sänker samhällets kostnader för elanvändning och elnätsutbyggnad. *Länsstyrelsen Skåne* menar att den samhällsekonomiska nyttan av åtgärder skulle öka om minskning av växthusgasutsläpp i vissa fall inte sågs som huvudnytta, och att projekt som fokuserar på energieffektivisering då kan få stöd. *Länsstyrelsen Södermanlands län* lyfter att det finns ett stort behov av el för omställningen av industri- och transportsektorn, och att energieffektivisering kan minska behovet av utbyggnad av ny fossilfri energi. Det är kostnadseffektivt och minskar påverkan på andra miljömål, därför vill man att Klimatklivet i utvärdering av klimatnytta även ska ta hänsyn till

energieffektivisering. Länsstyrelsen Uppsala län anser att Klimatklivet skulle kunna få ökad samhällsekonomisk effektivitet om energieffektivisering och resurshushållning kan få stöd. Detta ser man kan åstadkommas med ändrade ramar för klimatnyttobräkningar. Länsstyrelsen Västerbotten menar att kommunerna i deras län ser att regional utveckling hindras på grund av effektbrist i elnäten. För att frigöra effekt och kapacitet i elnäten är energieffektivisering därför viktigt att satsa på. Geografiska justeringar och höjd klimatnyttokvot för energieffektiviseringsåtgärder skulle kunna bidra till Västerbottens gröna omställning. Länsstyrelsen Örebro lyfter att det finns ett stort intresse för energieffektivisering, men att företag kan ha svårt att göra dessa investeringar. Ett statligt stöd som Klimatklivet skulle kunna göra nytta här, men i nuläget är det svårt i och med Klimatklivets sätt att räkna klimatnytta. Länsstyrelsen Östergötland anser att energieffektiviseringsåtgärder bör värderas högre inom Klimatklivet, vilket skulle kunna bidra till högre samhällsekonomisk effektivitet. Att minska behovet av energi kan frigöra kapacitet och hushålla med energi sett ur ett systemperspektiv. Man lyfter också en strategi från Fossilfritt Sverige som anger att en energieffektiviseringsåtgärd bör ses som en klimatåtgärd även om energin som effektiviserats bort är fossilfri. Man ser att Naturvårdsverkets vägledning för beräkning av klimatnytta bör ändras så att fler åtgärder som rör energieffektivisering får högre klimatnytta.

Anbudsförfarande laddinfrastruktur

Sex län ser att det finns utvecklingsbehov kopplat till stödet till publik laddinfrastruktur och utformningen av det.

Länsstyrelsen Gotlands län lyfter att ansökningsformulären för publik laddinfrastruktur inte är utformade för att förhindra uppenbara fel. I kombination med att kompletteringar inte tillåts leder det till att anbud avslås trots att det är lämpliga åtgärder inom Klimatklivet. Länsstyrelsen Norrbotten menar att anbud för publik laddinfrastruktur avslås på grund av enkla fel då regelverket begränsar möjlighet till komplettering. Man menar att det blir konkurrens i förmågan att lämna korrekta anbud snarare än kostnadseffektivitet och lokalisering, vilket gör att utvecklingen för publik laddinfrastruktur i glesbygd bromsas. Länsstyrelsen Södermanland lyfter att många anbud fått avslag på grund av ofullständig information, vilket anses leda till mycket jobb i onödan. Man ser att det vore bra om instruktionerna i anbudsförfarandet kunde förenklas. Länsstyrelsen Västerbotten ser att det är svårt för aktörer i norra Sverige att leva upp till kraven som ställs på publik laddinfrastruktur. Till exempel lyfts att krav på antal laddpunkter samt krav på service/tillgänglighet är för höga för mindre aktörer i länet. Man lyfter också driftskostnader som en svårighet för aktörerna. De höga kraven minskar utbyggnadstakten i länet vilket man anser är olyckligt, då den behöver öka. Länsstyrelsen Jämtlands län anser att regeln att avslå de 10% dyraste anbuden som inkommer i en utlysning riskerar att missgynna norra Sverige. Arbets- och transportkostnader anges vara dyrare i norra Sverige på grund av längre avstånd och kortare byggsäsong. Länsstyrelsen Jönköpings län är nöjda med stödet till publik laddinfrastruktur. Det

förfarande som infördes 2022 ser man positivt på, då det styr statliga medel till investeringar där marknadsmässiga förutsättningar saknas, och även att investeringarna är kostnadseffektiva i och med konkurrensen mellan anbud. Man ser också att förfarandet kan fortsätta utvecklas för att bli än mer effektivt.

Prioritering av försörjningstrygghet

Fem länsstyrelser lyfter utvecklingsbehov kopplat till prioritering av försörjningstrygghet för Klimatklivet.

Länsstyrelsen *Blekinge* önskar att projekt som bidrar till stärkt försörjningsförmåga och minskade klimatutsläpp kan få stöd från Klimatklivet, även om de har lägre klimatnytta jämfört med konkurrerande projekt. Man lyfter fjärrvärmeprojekt som exempel. Länsstyrelsen *Gotlands län* anser att åtgärder som har hög klimatnytta och bidrar till ett robust energisystem bör beviljas. Det kan till exempel handla om lokal biogasproduktion eller flexibilitet i elsystemet. Länsstyrelsen *Hallands län* menar att projekt som bidrar till försörjningsförmåga och minskade utsläpp av växthusgaser bör kunna få stöd från Klimatklivet, till exempel fjärrvärmeprojekt, även om de har mycket lägre klimatnytta jämfört med konkurrerande projekt. Länsstyrelsen *Värmland* lyfter vikten av omställningen i jordbrukssektorn, och dess bidrag till livsmedelsproduktion och därmed försörjningstrygghet. Man vill se en regelförändring i Klimatklivets förordning som möjliggör stöd till åtgärder som förutom hög klimatnytta även ger nytta i form av försörjningstrygghet. Länsstyrelsen *Västra Götaland* är positiv till Naturvårdsverkets förslag om att försörjningstrygghet läggs till som ett kriterium i Klimatklivsförordningen.

Utvecklingsbehov som tre länsstyrelser lyfter

Handläggningstid på Naturvårdsverket

Tre länsstyrelser lyfter utvecklingsbehov i form av handläggningstid på Naturvårdsverket och att den i regel är för lång, vilket i många fall påverkar de sökande och deras projekt negativt.

Länsstyrelsen *Dalarnas län* ser behov av snabbare beslut från Naturvårdsverket. Om tiden från ansökan till beslut kunde minskas skulle det gynna företag och andra aktörer som söker stöd. Att vänta många månader på beslut skapar problem för projektens tidplaner, avtal med entreprenörer, ökade priser med mera. Länsstyrelsen *Gotlands län* menar att lång handläggningstid hos Naturvårdsverket gör att ansökningar med stor potential att bidra till det gotländska samhället dras tillbaka. Länsstyrelsen *Norrbottnen* lyfter att långa handläggningstider gör det svårt att genomföra projekt i Norrbotten, då klimatet begränsar säsongen för grävarbeten och därför riskeras projekt att skjutas upp ett helt år. Dessutom gör långa handläggningstider att regeländringar riskerar att drabba sökande utan att de är medvetna om det, som när lagstiftningen för

fordonsinvesteringar ändrades i februari 2024 och sökande hänvisades till annat stöd.

Prioritering genom sänkt klimatnyttokvot

Tre län lyfter att det vore bra om vissa projekt kunde prioriteras genom att sänka den godkända klimatnyttokvoten för dessa projekt.

Länsstyrelsen Jönköping lyfter att det finns oljepannor kvar i länet, där energianvändningen inte är så hög, vilket leder till en för låg klimatnytta för att kunna beviljas stöd från Klimatklivet. Om bedömningen för klimatnytta för dessa åtgärder skulle ändras, skulle fler oljepannor kunna fasas ut. Ett förslag är att det i så fall sker med en lägre stödnivå. Länsstyrelsen Kalmar län ser att åtgärder med god klimatnytta har allt svårare att få stöd från Klimatklivet, eventuellt beroende på ökande investeringskostnader. Man ser att en möjlighet kan vara att prioritera åtgärder som ger direkta utsläppsminskningar (till exempel energikonverteringar från olja till el) och värdera ner åtgärder som ger indirekta eller teoretiska utsläppsminskningar (till exempel vätgastankstationer och laddinfrastruktur). Länsstyrelsen Norrbotten ser att län med mindre befolkning har sämre förutsättningar att få stöd från Klimatklivet, då åtgärder där kundunderlag är avgörande riskerar att inte bli av, på grund av för låg utsläppsminskning. Man ser gärna att åtgärder i glesbygd premieras med bedömning utifrån en lägre klimatnyttokvot.

Arbetsätt vid rådgivning och handläggning

Tre län beskriver utvecklingsbehov kopplat till arbetsätt vid rådgivning och handläggning.

Länsstyrelsen Skåne önskar tydligare anvisningar för rådgivning av projekt som fokuserar på energieffektivisering. Länsstyrelsen Stockholm menar att Klimatklivet i stora delar fungerar på ett bra sätt. Man ser dock utvecklingsbehov i form av att effektivisera handläggningen, till exempel genom automatiserade påminnelser till stödmottagare. Det skulle möjliggöra mer tid till utvecklingsarbete samt strategiskt kommunikationsarbete. Länsstyrelsen Västra Götaland trycker på vikten av att Naturvårdsverket och länsstyrelserna fortsätter arbetet med att effektivisera arbetsätt kring handläggning, för ett bättre utnyttjande av våra resurser.

Tydliggöra Klimatklivet gentemot angränsande stöd

Tre länsstyrelser ser utvecklingsbehov kopplat till att tydliggöra Klimatklivet gentemot andra angränsande stöd.

Länsstyrelsen Jämtlands län anser att de olika stöd till laddinfrastruktur som finns skapar förvirring och otydlighet hos de sökande, då de har olika regler och ansökningsprocedurer samt administreras av olika myndigheter. En gemensam webbportal skulle kunna öka tydligheten och effektiviteten.

Länsstyrelsen Västmanlands län ser att Klimatklivet är ett brett stöd som ibland går parallellt med andra stöd, till exempel regionala elektrifieringspiloter. En renodling skulle bidra till en bättre överblick för näringslivets aktörer, då det blir tydligare vart man ska vända sig och hur ansökningsprocesserna ser ut. Länsstyrelsen Västra Götaland lyfter vikten av att berörda myndigheter fortsätter utveckla samordningen med de stöd som överlappar med Klimatklivet.

Utvecklingsbehov som två länsstyrelser lyfter

Cirkularitet och resurshushållning

Två länsstyrelser lyfter utvecklingsbehov som rör cirkularitet och resurshushållning.

Länsstyrelsen Gotlands län anser att det bör vara möjligt att få stöd för begagnad utrustning, då det skulle gynna den cirkulära ekonomin och bidra till mer samhällsekonomisk effektivitet. Länsstyrelsen Uppsala län lyfter att Klimatklivet är starkt kopplat till direkta utsläpps-minskningar, vilket försvårar stöd till resurshushållning. Att förlänga livstiden för byggnader, fordon eller infrastruktur omfattas inte av stödet idag. Om beräkningarna för klimatnytta ändrades och även tog med livscykelkostnader skulle det kunna bidra till ökad samhällsekonomisk effektivitet.

Stöd till åtgärder som gynnar elsystemet

Två län ser utvecklingsbehov för Klimatklivet och möjligheten att ge stöd till åtgärder som gynnar elsystemet (Se också utvecklingsbehovet "Ökad möjlighet till stöd för energieffektivisering" som beskrivs tidigare i sammanställningen).

Länsstyrelsen Blekinge lyfter att projekt som resulterar i kraftvärme och industriellt mottryck bör kunna få stöd, då det skulle gynna elsystemet. Länsstyrelsen Gävleborg lyfter att aktörer bör få möjlighet att beviljas stöd för att lösa temporära effektbrister genom batterilager. Det skulle öka möjligheten att elektrifiera arbetsmaskiner på till exempel byggarbetsplatser, och batterierna skulle kunna användas vid olika arbetsplatser över tid.

Utvecklingsbehov som en länsstyrelse lyfter

Stöd till laddinfrastruktur bör följas upp

Länsstyrelsen Kalmar län anser att den samhällsekonomiska nyttan samt den egentliga klimatnyttan för den laddinfrastruktur som beviljats stöd bör undersökas, genom att följa upp användningen av den. Stöd till ytterligare laddinfrastruktur bör utgå från behov, för att det ska vara både samhällsekonomiskt effektivt och ge någon klimatnytta.

Ökad närvaro från Naturvårdsverket i länet

Länsstyrelsen Norrbotten ser gärna en ökad närvaro från Naturvårdsverket i länet, till exempel genom fler fysiska platsbesök. Man ser att en ökad närvaro i länen skulle öka förtroendet för Klimatklivet.

Enklare åtgärder, enklare ansökan?

Länsstyrelsen Södermanland lyfter att flera målgrupper upplever det som administrativt tungt att ansöka om stöd från Klimatklivet. Man lyfter frågan om det finns möjlighet att skapa standardiserade schablonåtgärder som kan ansökas om på enklare sätt. Det kan till exempel vara åtgärder inom lantbruket, enklare energikonverteringar eller investering i elmaskiner.

Stöd till tester och kampanjer

Länsstyrelsen Uppsala län lyfter möjligheten för Klimatklivet att ge stöd till genomförandet av tester och kampanjer, till exempel i form av "mobilitetsveckor", testa energi- och effekteffektivisering, återbruk med mera.

Exportens klimatnytta

Länsstyrelsen Västra Götaland ser positivt på Naturvårdsverkets förslag om att det tydliggörs hur Klimatklivet i större utsträckning kan bidra till exportens klimatnytta.

Samordning med Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027

Länsstyrelsen Värmland lyfter att samordning av satsningarna inom Klimatklivet med "Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027" kan leda till ökad samhällsekonomisk effektivitet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helena Höij i enlighet med LEKS styrgrupps beslut, med LEKS verksamhetsledare Erik Särnholm som föredragande.